

Balada o sinu in materi

(Iz "Črne maše za pobite Slovence")

Vstala je mati,
v sanjah zaslišala je jok sina:
na šipo je potrkala mesečina —
njegovi prsti, nekoč mesnatil,
zdaj — kost . . .

Vstala je mati, vstala,
k oknu stopila —
kaj bi sina se bala?

Mesečina se je nagnila
nad bližnji gozd —
prst koščene roke
pokaže pod jelke visoke —

Na njegov znak
se dvigne okostnjak
pri vrhu korenin:

— Sem tvoj sin!
O, bojim se volkov . . .
Tu me dobiš — — —

in je razpadel znova
v znak.

Mesečina je ugasnila v mrak.
Okno je zaprl piš.

— Moj sin, moj sin,
kako naj te prinesem domov,
ko pa sta vas in groblje
plen sovražnikov? —

Vzela je pisano ruto, v kateri s proščenj
nosila je lectarske srčke sinu —
in preden je svetli dan v gozdu zasnil,
bila je ob jelki in grebla glen,
s solzami dvigala za kostjo kost,
polagala v ruto svojo srčno skrivnost .

Ko je povezala ruto zakmašno —
o, kot da zabila je sinu krsto!

Postavi se sama kot v dolgo vrsto,
napravi križ, začne vero in očenaš:

. . . ki težek križ nosi . . .

O Jezus in Kalvarja! . . . —

in gre k pogrebu
lastnega sina . . .

stopa čez jaso — o, mokra v solzni rosi —
(nekje srna zajoka in zbeži plašno) —
zadeva se ob šope obpotnega pelina —
(bogomoljka gre čez pot in z rokami češčenemarije odgovarja) —
spušča se navzdol po grapastem žlebu —
(zajček se ustavi pobožno na begu) —
o, s krsto stopa kot da na Brezje nosi romarsko brašno — — —

. . . težka pot — o, naj počine
ob Razpela pred vasjó:
— Moj sine, moj sine . . .
Kako hudó! . . . —

Prav tedaj pa zavijejo tam okrog
v patrolji Italijanje:
— Hej! Culo odpreti! —

— O Jezus sveti! —

Slika tiskana po izvirnem lesorezu
akad. slikarice Bane Remčeve.

Visoko jo dvigne do Kriščevih nog
kot v povzdigovanje —
in solza ji pade na tla kot zvončka
cingljanje . . .

— Ni težka, ne more biti k pridu . . . —

Pusté jo. Starki se roka kot korak trese,
kot da ves svet nese
k cerkvenemu zidu —
v grob.

Ob dedih izkoplje mu jamo s prsti,
kost za kostjo izloži vanjo povrsti,
z blagoslovljeno vodó jih poskropi,
povezne nanj trave šop —

in — v gozd se vrne po nove kosti . . .

Zvečer je že ves sin pod križ zagrebén.

Nič več ji mesec ne hodi v sen.

Vsak dan pokleka na groba okvir,
zgrbljena kot da je že v zemlji:

— O Bog, daj sinu večni Mir!
In meni ga ne jemlji! —

JEREMIJA KALIN

Ena prvih žrtev za boljšo bodočnost je bil
† FRANCE HLADNIK, ubit 12. junija od Ita-
lijancov, ker so ga komunisti denuncirali, da
je komunist in da skriva orožje.

Maša zanj bo na Avellanedi 13. maja ob
10. uri.

Iskrena zahvala vsem, kateri ste prihiti
na obletno mašo za našo mater pri sv. Rozí
14. maja.

Agradecemos todas las expresiones de con-
dolencia recibidos con motivo del séptimo
aniversario de nuestra madre.

El mes de junio es de triste memoria para los eslovenos por
eso se dedica a las víctimas de los terrorismos de la última guerra,
que totalizan casi el 10 % de las vidas eslovenas. Primero el furor
pardo, luego el negro y finalmente de todos el más sanginario, el
comunismo, que asesinó en la primera semana de junio de 1945
unos 12.000 de los mejores hijos eslovenos.

Los emigrantes refugiados eslovenos, dispersos por Europa y
América latina reunen el día 1 de junio sus plegarias para la paz
del mundo y el descanso eterno de los desaparecidos.

Prvega junija se novoprišli Slovenci spominjajo smrti vseh
številnih Slovencev, ki so padli pobiti v tej drugi svetovni vojni
bodisi od okupatorjev bodisi v bratomorni revoluciji. Vsem tem je
pesnik Jeremija Kalin v taborišču v Italiji napisal veliko pesnitev
"Črna maša za pobite Slovence", katere nekaj odlomkov je že bilo
objavljenih. Naš list se spominja teh padlih Slovencev s priobčitvijo
še neobjavljenega odlomka "Balada o sinu in materi", za razume-
vanje katere pa je treba vedeti, da je sin padel, odpeljan v gozd po
partizanih, da pa so v vaseh bili tedaj Italijani, ki so strogo nad-
zirali vsak prehod preko vaše meje, in prav tako tudi prihod v
vas. Na tej osnovi je napisana pričujoča pesem.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Kiši od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

Naročnina 5.— \$ letno.

CERKVENI VESTNIK

30. MAJA: Maša pri Sv. Rozi ob 12. uri za starše Jožef in Marija Humar. Na Avellanedi in na Caballito ob 10. uri v d. n. Popoldne shod v Lurdu. Začetek ob 15.30 uri.

6. JUN.: Maša pri Sv. Rozi ob 12. uri za Jožef Rožič. Na Avellanedi za starše Ane Gašpar ob 10. uri. Na Caballito v d. n. ob 10. uri. Molitve na Paternalu in shod Bratovščine.

13. JUN.: Maša pri Sv. Rozi ob 12. uri za Anton Strehar, obl. Ob 10. uri na Avellanedi za Franc Hladnik, obl. Na Caballito v d. n. Molitve na Caballito.

20. JUN.: Maša pri Sv. Rozi ob 12. uri za starše Rijavec. Ob 10. uri na Avellanedi in na Caballito v d. n. Molitve na Avellanedi in shod Bratovščine.

27. JUN.: Na Avellanedi in na Caballito v d. n. ob 10. uri.

Molitve na Caballito.

28. JUN.: Zapovedan post od mesa.

29. JUN.: Zapovedan praznik Sv. Petra in Pavla.

Maša pri Sv. Rozi za dr. Viktor Kjuder ob 12. uri. Na Caballito ob 10. uri v d. n.

SVETO REŠNJE TELO, 27. maja, je zapovedan praznik. Ta dan popoldne ob 15. uri se vrši slovesna telovska procesija na Plaza de Mayo, h kateri so povabljeni vsi verniki, da izkažejo javno čast Jezusu v Sveti Hostiji.

SLOVENSKA SLUŽBA BOŽJA JE REDNO:

NA AVELLANEDI, Manuel Estevez 630, maša vsako nedeljo ob 10. uri. Popoldanske molitve vselej na tretjo nedeljo v mesecu.

NA CABALLITO (Rivadavia 5652), maša vsako nedeljo in praznik ob 10. uri. Molitve vsako drugo, četrto in peto nedeljo in zapovedan praznik ob 16.

NA PATERNALU (pri sestrah, Paz Soldán 4924), maša ob nedeljah ob 7. uri, ob praznikih ob 10. uri. Molitve vsako prvo nedeljo v mesecu.

Ob priliki, ko je služba božja v katerem navedenih mest in pri Sv. Rozi za mašo ob 12. uri, se morejo naročiti sv. maše.

Službo božjo na Caballito vrši stalno č. g. Anton Orehar, ki živi kot kaplan pri Sv. Juliji.

Na Avellanedi ima običajno sv. mašo č. g. Janez Hladnik, ki ima nato sv. mašo še pri Sv. Rozi ob 12. uri.

POPOLDANSKA SLUŽBA BOŽJA se bo vršila na različnih krajih, tako da bo dana povsod prilika, da se ljudje zberejo k skupni molitvi. Rojaki ste toplo povabljeni, da se k tej molitvi zbirate.

KRSČENA JE BILA MARIJA MILENA ZAKRAJŠEK na Avellanedi.

POROČILI SO SE: V Rosariju FRANCKA KRAPEZ iz Dol. Otlice in ANGEL VEZZANI. Tu pri sv. Juliji NEZKA ČAMPA in KAREL FRIC, oba iz Ribnice. Pri Sv. Rozi sta se vzela ANA ČASAR in JANČI CIPOT, oba iz Prekmurja.

CIEN ANOS DE LA 'ESLOVENIA UNIDA'

El año 1848 quedó caracterizado con el título de la "Primavera de los pueblos europeos". El milenario imperio de la Austrohungaria, conglomerato de diez distintos nacionalidades, sintió en ese año una gran sacudida, que anunció la venida de nuevos tiempos. Las ideas de la revolución francesa despertaron también a los pueblos austríacos que hasta entonces pacíficamente vivían sujetos a la dominación del elemento germano. Si bien los distintos pueblos afirmaban su carácter propio desde siglos, anunciaron entonces en voz alta también sus reclamaciones políticas. En el año 1848 se produjo la revolución en Viena, cuyos efectos han sido importantísimos para todo el imperio y por consiguiente también para el pueblo esloveno.

La conciencia nacional eslovena existía desde siempre, pero mientras la administración imperial mantenía igualdad de derechos para todas las nacionalidades, los hijos de los diez pueblos distintos sentían el patriotismo común de ser "austríacos" con gran fidelidad a la casa imperial de los Habsburgos.

Pero el nacionalismo germano se imponía demasiado como para no excitar la sensibilidad de otros pueblos de la misma corona. Así llegó la revolución del 1848.

La punta de lanza de la nueva orientación política eslovena la formaron entonces los estudiantes eslovenos en Viena, donde cursaban las distintas facultades universitarias los hijos de todas las regiones eslovenas. Así se hallaron allí los representantes de los eslovenos de Carniola, Estiria, Goricia, Carintia, Trst e Istria que formularon el programa esloveno.

El día 20 de abril se fundó la sociedad "Eslovenia". Al mismo tiempo se formaron otros centros de "Eslovenia" en todas las regiones eslovenas entre los cuales el más activo era de Graz (Estiria) que reunió 11.000 firmas en un memorandum dirigido al emperador exigiendo la "Eslovenia Unida", lo que significaba: la unión en una "Eslovenia" grande de todas las regiones eslovenas, hasta entonces distribuida en distintas provincias austríacas en las cuales formaban solo la minoría, con excepción de Carniola, que era la única provincia exclusivamente eslovena.

Con gran entusiasmo saludaron todos los eslovenos esta iniciativa y empezaron la lucha para la realización del ideal: El reino de la "Eslovenia Unida" bajo la corona de los Habsburgos.

Pero a la vez que se puso en marcha el pueblo con sus reclamaciones legítimas, no quedó dormido el imperialismo germano, que hasta entonces logró imponerse gracias a la divisa: "Dividir y dominar".

Dado que la historia de la humanidad es también historia de la lucha por las almas, si bien hay quienes no lo admiten, el ateísmo, bajo el nombre del "liberalismo" busco como dispersar la unanimidad del pueblo y obtuvo resultados tan notables que entorpeció la marcha con gran daño para el pueblo

SHOD V LURDU

Vsako leto nas zbere tam Marija na zadnjo majniško nedeljo. Letos bomo pač prihiteli v obilnem številu, ker bodo stari redni romarji imeli priliko pozdraviti novodošle.

Začetek ob 15.30 uri v votlini po običajnem redu z nagovorom, procesijo in zaključkom v cerkvi.

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual

Director: P. Juan Hladnik

Pasco 431

T. A. 48 - 3361, 48 - 0095

Suscripción anual 5.— \$.

No. Reg. Prop. Intelectual 232320

esloveno. Esa situación se refleja claramente en las palabras que pronunció entonces el Padre Anton Martin Slomšek, en ese año director espiritual en el Seminario Mayor de Celovec (Carintia), más tarde obispo de Maribor, escritor, poeta, insigne prócer y santo esloveno. Así habló: "Mirad, eslovenos: estamos en un puente. Salimos de lo antiguo y atravesando precipicios peligrosos marchamos hacia tiempos nuevos. Muchos caerán mareados... Veis muchos que os ofrecen la mano, que antes os despreciaban o maldecían. Ahora se lisonjean y os adulan. ¡Cuidado con quienáis confianza! Cuidado con los impostores... Mi pueblo esloveno: que te indujo a odiar los que siempre te han querido, a los sacerdotes que han sido tus más sinceros bienhechores. ¿Como es que prestas crédito a aquellos que jamás te han hecho bien?... La gente duerme ebria de nuevas esperanzas mientras el enemigo siembra malas yerbas... La luz verdadera solo viene desde arriba y jamás de este mundo... Quien no tiene fe, no tiene a Dios ni tampoco es, ni será, vuestro amigo fiel".

Si todo el pueblo hubiese seguido la palabra de ese gran guía, en aquella época llegaría a hacerse realidad el grandioso programa esloveno, resucitado a mil años desde que la Eslovenia independiente se amalgamó con el imperio universal centroeuropeo. Pero los intrigantes lograron entorpecer la marcha y prolongaron la lucha por la Eslovenia Unida hasta el año 1918, cuando se derrumbó el Imperio Austrohungaro precisamente porque no se adaptó con tiempo a las justas exigencias de los pueblos.

El año 1918 vio nacer al estado de los servios, croatas y eslovenos, al cual se denominó luego Yugoslavia (Eslavia del Sur). Pero la cruel injusticia de la paz de Versailles despedazó las tierras eslovenas, dando extensiones grandes a Italia y Austria y algo también a Hungría. El programa esloveno de la "Eslovenia Unida" se vio crudamente burlado.

Llegó otra conflagración europea. Renacieron las esperanzas eslovenas. Pero otra vez nos vemos defraudados y esta vez el dolor es más amargo, porque el causante de la injusticia es el impostor que con frase de "liberación" llevó al pueblo a la peor esclavitud que se vio jamás. El comunismo prometió a los eslovenos el cielo en la tierra; justo por la fatal intervención de él vemos otra vez despedazada a la Eslovenia, subyugada la mayoría de los eslovenos al comunismo judío, traicionada la Trieste y Goricia, perdida Carintia y el ideal de la Eslovenia Unida y libre más lejano que nunca.

Spet bomo spremili Marijo med glasnim petjem. Prinesite s seboj pesmarice. Tudi peveci, ne le ljudski, temveč tudi zborni in solisti, ste poklicani, da ta dan daste svoj glas Mariji na čast. Marija nam bo gotovo dala prav lep dan, toda biti ga moramo vredni! eno samo bratsko družino: za skupno delo, medsebojno pomoč in tudi skupno veselje.

ROMARICA MARIJA

Po Primorskem roma Marija, O Božiču je začela njena romarska pot v Gorici od koder nadaljuje potovanje po brdih in Furlaniji. Samo do meje je šla njena pot, ker na drugi strani, po Vipavskem, Kobariškem, Tolminskem, Bovškem in pod samo Sveto Goro njen obisk ni bil dovoljen. Pa tudi po onih vaseh Primorske, kamor je prišla njena pot, je srečala dvojne obraze. Eni so ji postavljali mlaje, drugi so jih podirali; eni so se navduševali za slovesen sprejem, drugi so na moč odvajali ljudi, z grožnjami in namigavanji, zasmehovanjem in celo z dejanskimi nasilji, da bi Mariji njeno romanje zagrenili.

Toda narod je sprevidel in je Marijina pot bila povsod polna zmagoslavja. Tako še nadaljuje svojo pot Fatimska Marija.

Zmagala si Devica slavna, peklenski kači si strla glavo, tako je odmevalo v števerjanu, štandrežu, Podgori, Sovodnjah in drugih vaseh. Zvočniki v zvonikih so se pridružili zvonovom in na glas oznanjali in jasno ljudem povedali, kje je danes najnevarnejši sovražnik prave sreče in dušnega sveticanja.

O ljuba Marija izprosi nam to, da dušni sovražnik nas zmagal ne bo!

Vse stare in nove Marijine pesmi so izražale obnovljeno vero v mnogih srcih, ki je v njih že opešala.

Čudna so pota božja. Neumljiva so človeku, katerega vodi posvetna modrost. Človek, ki živi samo za ta svet, morda včasih le še pogleda kako Marijino podobo, obišče znamenito Marijino svetišče, prebere lepo Marijino pesmico, se pozanima za kako čudežno ozdravljenje na Marijini božji poti, igra lepe skladbe posvečene Mariji, a te stvari gredo mimo njega prav tako kakor lepa pokrajina mimo bežečega očesa . . .

Včasih pa se zareže vtis globoko v srce in tedaj občuti človek, da je Marija nekaj več kot lepa beseda, vzvišena podoba in ubrana melodija.

A kdaj se to dogodi?

Včasih je Marijin pogled tako prodoren, da doseže globine človeškega srca v dneh sreče in tišine. To se dogodi duši, katera žejna išče resnice in umeva, kako nezadostno je vse posvetno, da napolni človeka.

Navadno pa doseže človekovo srce Marija v urah preskušnje, razočaranja, bridke izgube, bolezni in velike stiske . . . Tedaj človek spreume, kako majhen je, kako nebogljen je, kak oneveden je, kako velika je človeška hudobija, kako varave so vse zemske nade. Tedaj občuti človek to, kar žene nebogljenega otroka v materino naročje.

Kakor je Jezusček našel varno zavetje v Marijinem naročju tedaj, ko je bežal pred eHrodom, kakor je mrtev prišel spet v naročje Mariji, tako je tudi Cerkev božja vedno v urah zmede, nevarnosti, sovražnega nasilja in oblastne laži hitela k Jezusovi materi Mariji in Ona ji prihitela na pomoč.

Neveren človek meni: to je blebetanje sentimentalnih pobožnjakov. Toda kadar on sam, če je iskren in ljubi resnico, pride do najgloblje uganke človeškega življenja, se ukloni tudi sam in prizna svojo zмотo.

Zato je bila v petem stoletju Marija, ob kateri se je zrušila navalna peklenska armada krivih ver tiste dobe, s katerimi je satan skušal vzdržati človeštvo v nasladnosti, v katero ga je zakopal paganizem. "Božja Porodnica", "Bogorodica" je bila čudna beseda, ki je vžgala dotlej mlačne in maloverne; pa tudi neverne, kateri so bili željni resnice, je postavila na pot prave vere.

V trinajstem stoletju, ko je kazalo da bo ves svet zdiviljal, tako kot se godi danes, je vzel sveti Dominik v roke rožni venec in s pridigo in molitvijo rožnega venca je dosegel, da so ljudje sprevideli pogubne zmote svojega časa in je spet zavladal mir med narodi, sreča v družinah in veselje v človeških srcih. Spet so ljudje razumeli, da je večna sreča vredna več kot pergišče cekinov, za katere so preje prelivali kri v potokih.

Pa so spet narodi podlegli posvetnosti in jih je protestantovska zмотa zmešala. Narodi so se odtrgali od Kristusove Cerkve, krvave borbe so prelile reke krvi in požigale mesta in vasi. Spet je prišla na pomoč Marija. Na premnogih krajih se je prikazala in poklicala vernike na božjo pot v svetišča, katera so pridno gradili njej na čast ljudje, kateri so pravo vero še ohranili in spet je zmagala resnica nad lažjo. Spet se je oglasila slava Mariji zmagovalki nad vsemi zmotami. Spet je Marija kači glavo strla.

V prejšnjem stoletju je brezboštvo narastlo tako daleč, da so lažni modrijani začeli celo Boga tajiti. Marija je posegla vmes na poseben način. Prikazala se je v Lurdu preprosti pastirici, prikazala se je sveti redovnici Katarini Laboure. Verni in neverni so romali v tisočih na božjo pot; eni z ljubeznijo in verno zaupno prošnjo, drugi pa z bogokletno nakano, da bi razkrinkali laž . . . Pa tudi ti drugi, premnogi in prav vsi tisti, kateri so iskreno iskali resnico, so sprevideli, da so živeli v zmoti oni in so se vračali

V LURDES se PRIDE IZ CENTRA s kolektivom A ter s podzemsko ter kolektivom 20 ali tram. Lacroze čez Čakarito. Iz Plaza Constitución s omnibusom 69, čez Liniers gre več vozil. Iz Retira FCP.

Lurdes je vsako leto najlepši slovenski romarski shod. Gotovo bo tako tudi 30. maja letos.

PRI MARIJI V LUHANU

Dolgo smo odlašali in prav res bi se ne smeli pritožiti, če bi nam Marija dala kisel dan. Pa nam je dala tako lepega, da so se angelčki smejali. Pa ne le vreme je bilo lepo. Tudi drugo je bilo.

Že uro pred odhodom vlaka je vse nrgolelo po postaji. Kje je naš vlak? Ne vidiš tamle? Saj res. "Colectividad eslovena", je oznanjal napis in stražnik je venomer ponavljal: Samo za Slovence!

Prav isti dan so imeli romanje tudi Ukrajinci in zato je seveda bilo treba še več paznje.

Napolnil se je vlak, a še je ostalo nekaj prostora, še kakih 50 bi lahko naš vlak vozil. Pa bilo nas je dovolj za prijetno družbo.

Ko se je razvrstila naša procesija iz postaje, smo šele mogli oceniti, koliko nas je. Celotno morje je bilo. 450 nas je šlo v procesijo in še nekateri, ki so nas tam pričakali in smo z glasnim petjem in molitvijo hiteli v Marijino svetišče, zvonovi pa so nas veselo pozdravljali.

Častita g. lazarista Lenček in Demšar, ki živita v Lujanu, sta za naše romanje vse pripravila in tako je bilo vse na mestu.

Razmaknile so se množice in naš spreved je stopal vse do oltarja, kjer sta našli častno mesto naši brezjanska in svetogorska zastava.

Na prižnico je stopil g. Janez, ki je opozoril ljudi, kje je prilika za slovensko spoved, nakar je v kratkem nagovoru najprej po špansko in nato po slovensko povdaryl veličino dogodka.

Nato je sledil blagoslov zastave, katero smo ta dan ponesli v Lohan, da bo tamkaj za spomin in kot stalna molitev slovenskega naroda. Krasne so naše narodne barve in na tej zastavi so posebno lepe. Lahko bo najti našo zastavo med drugimi, če kdo ni pozabil, da je naša zastava: bela-modra-rdeča.

Prav za stoletnico slovenskega narodnega prebujenja, ko se je naša zastava rodila, smo ta dan obhajali skromen spominček v navzočnosti tistih drobcev slovenskega naroda, katere je pot najdalje od doma zanesla v velikem številu.

Sveto mašo je daroval č. g. Orehar. Zapel je do povzdigovanja moški zbor. Krasni so bili njihovi glasovi, prelepa je bila njihova pesem. A mogočnost našega petja je prišla do izraza šele po povzdigovanju, ko je zapela cela cerkev v ljudskem petju.

Koliko ganljivo bi lahko poročali o občutkih, kateri so nam vstajali ob slovenski besedi in pesmi. Brezje, Sveta gora, Višarje, Zaplaz, Ptujška gora... spomini na pobožna romanja, vse to smo našli spet v tem Marijinem svetišču, kjer so zbrane zastave vseh vernih narodov pod soncem in kjer se v bratski ljubezni zbirajo vsi verni katoličani.

Kakor je to Marijino svetišče simbol krščanske skupnosti vseh narodov, tako naj bo pa to naše romanje kakor pečat na našo slovensko skupnost, ki naj poveže vse dobro misleče Slovence v

domov verni in če že ne morda docela ozdravljeni, so začeli vero ceniti in spoštovati verne ljudi.

In spet v našem času, ko so bogomrzneži razglasili, da je "vera strup za narod", da zato ni nebes na zemlji, ker ljudi upajo v nebesa po smrti, da bodo takrat prišla nebesa na zemljo, kadar bodo ljudje od večnosti proč obrnili svoje misli; ko so začeli učitelje vere na vse lažne načine obrekovati, zaničevati in celo pobijati, je spet posegla vmes Marija, kakor tedaj ko je dete Jezusa vzela v naročje, da reši tiste, kateri so tega vredni. Prikazala se je v Fatimi na Portugalskem in po vsem svetu je razbrzdanemu svetu zaklicala: delajte pokoro!

Takole posega Marija v dogajanje človeštva, ko roma z rodovi skozi vsa stoletja in jih rešuje pred pogubo, tako roma od vasi do vasi, tako roma od srca do srca. Blagor tistemu, kateri prisluhne njenemu klicu in se k Mariji zateče s prošnjo, naj mu pomaga rešiti tisto, kar je največje: njegovo lastno dušo. Blagor tistemu, kateri z ljubeznijo misli nanjo. Srečen bo tisti, kateri zaupno ponavlja molitev: Prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri.

Kdor ume čitati zgodovino človeštva in usodo človeških src, razume, kaj je Marija ljudem.

Razume pa tudi to, da je daleč od božjega pota in svoje resnične sreče tisti, kateri nima za Marijo lepe misli. Kdor roma skozi življenje skupno z Marijo, bo gotovo tudi srečno priromal do svojega končnega cilja. Pač vredno, da se vsak na vso moč potruži, da ne postane nevreden njenega spremstva.

Ob Stoletnici Združene Slovenije

Slovenci, vsi, kar nas je v domovini in po svetu raztresenih, praznujemo letos stoletnico tiste marčne revolucije leta 1848 na Dunaju, ki je odprla zatiranim narodom dostop do parlamentarnega življenja s pomočjo izražanja svoje volje pri volitvah ter popolne odpravitve od tlake, kmečkega suženjstva. Slovenci smo bili vedno kmečki narod, zato smo šele sedaj, ko je nova vlada razglasila kmečke svoboščine, mogli zaživeti kot NAROD. In takoj smo si v tistih viharjih mesecih postavili PRVI POLITIČNI PROGRAM: ZDRUŽENO SLOVENIJO. To je pomenilo: združitev vseh tistih pokrajin, kjer žive Slovenci, v ENO AVSTRIJSKO KRONOVINO, z enim deželnim zborom, v kronovino, kjer bi bila slovenščina uradni jezik, ravnopravna z nemščino, vpeljana v vse urade, pa tudi v vse šole, od ljudskih šol do univerze. Tako bi se strnile, združile ali zedinile Kranjska, Primorska s Trstom, Koroška, Štajerska (slovenski del), Prekmurje in tudi Beneški Slovenci, ki so tedaj še živeli v Avstriji, v eno upravno deželo z Ljubljano kot glavnim mestom; in ta dežela naj bi se imenovala — kot dežela, ki je nastala iz zgodovinskih "vojvodin, nadvojvodin" itd. — KRALJESTVO SLOVENIJA, deloma tudi v spominu na nekaj desetletij prej pod Francozi ustanovljeno Kraljestvo Ilirija z glavnim mestom Ljubljano.

Stoletnico rojstva te zamisli o Združeni Sloveniji praznujemo letos vsi Slovenci z žalostnim srcem, kajti: niti po sto letih ta ideal naših dedov ni uresničen. Še danes so izven slovenskih državnih mej TRST, GORICA in CELOVEC! V sto letih je naš ideal dalje od uresničenja, kakor je bil leta 1848, ko smo bili že skoraj na tem, da dobimo vse Slovence pod streho uprave ene (seveda v Avstriji). Toda ta razvoj bi šel svojo pot v svobodo izven Avstrije, kakor je tudi sicer šla zamisel svoje razvojne stopnje. Ko je čez dve leti svobode zamrla v novem absolutizmu in novem valu germanizacije, zlasti na Koroškem, se je tudi ta zamisel pokazala neizpolnjava. Kakor pa je popustil absolutistični vijak, so jo leta 1869 poudarjali slovenski politiki na taborih (Vižmarje), takoj nato pa so jo ponovili v zvezi z združitvijo slovenskih dežel s hrvatskimi in srbskimi v Avstriji in Ogrski ter z njimi naj bi se skupno ustanovila v Avstriji nova država poleg Avstrije in Ogrske še južnoslovanske dežele. In ta misel "trializma" je dobila svojo politično formulacijo pred 88 leti v Ljubljani, pa jo Avstrija ni sprejela. "Majska deklaracija" leta 1917 ima še ta "okvir", ko pa jo je hotel cesar Karel uresničiti, jo je Korošec odklonil. Združitev teh narodov se je izvršila leta 1918 izven Avstrije. Tedaj je bila uresničena tudi ZDRUŽENA SLOVENIJA pod eno slovensko vlado, toda mirovne konference so jo razbile, razkosale bolj kot kdaj koli prej; notranje razmere v Jugoslaviji pa so jo razrahljale še z delitvijo na dve oblasti tako, da je od združene Slovenije ostalo zelo malo. Mnenja smo bili, da bo druga

Po veliki maši je, za večino neopažen a za dva zelo občuten dogodek, bil sv. maša, katero je daroval g. Janez, pri kateri mu je stregel njegov miadostni prijatelj in sošolec vseh mladih let, dr. Tine Debeljak. Samo Pregljevo pero bi moglo opisati taka doživetja.

Sledila je nato družabna plat romanja, katera se je razvila v romarskem domu, kjer so si segli v roke stari in novi znanci. Stari Slovenci so radostno pozdravili nove rojake z nepoznanimi obrazi a znanimi slovenskimi srci. Pogledali so negateri od blizu, kakšni so tisti "zločinci" in "izdajalci s krvavimi rokami"... Složno so sedli k mizam in si medsebojno razdelili popotnico, da je bilo za vse dovolj in še kaj je ostalo.

Kar prehitro je bila četrta ura, ko smo se zbrali za fotografiranje pred cerkvijo. Nato je imel nagovor g. Lojze Košmerl, šentpeterski župnik, ki je prišel pred tedni iz Evrope in naslednji dan odpotoval naprej v San Luis, kjer je sedaj semeniški spiritual. Vsa srca so se ogrela ob njegovi kleni besedi in vsi smo občutili, kako nekaj velikega je to, da lahko slišimo tako lepo pridigo v slovenski besedi v najbolj mogočni cerkvi te dežele.

Sledile so nato slovesne pete litanije. Kar gmelja je cerkev v mogočnih glasovih.

Končno smo vzeli slovo in z zastavami na čelu pohiteli na postajo, kjer je vlak že kar jezno piskal, ker smo ga zamudili za tri minute. Med veselimi petjem in živahnim pogovorom smo pribrzeli v Buenos Aires in se poslovili s pozdravom na svidenje v Lurdu 30. majnika.

Že v Lujanu in na povratku smo si preskrbeli prelepe romarske spominske podobice, ki nam bodo ohranile za vedno prelepo begunsko molitev. S prispevki teh podobice smo zbrali za strošek zastave in druge izdatke. Zastava je stala 103.- \$, 16.- \$ je v ta namen darovala gospa N. S., namesto cvetja na grob ljubljene osebe. Ostalo smo zbrali na romanju.

Podoba Fatimske Marije

svetovna vojna, v kateri so bili tako Italijani kakor Nemci sovražniki zaveznikov, Jugoslovani pa od vsega početka vojne zavezniki, to krivico popravila; toda razmere so se tako zasukale, da so Italijani kakor Avstrijci postali zavezniki **ZAHODNIH ZAVEZNIKOV**, Amerikancev in Angležev, Jugoslovani pa njihovi najsrdečiji nasprotniki, navezujoč se samo in izključno na Sovjetsko zvezo ter veljajo kot avantgarda za **SVETOVNI KOMUNIZEM**, katerega se zapadni svet boji. Tako so ti zavezniki odtrgali iz **TEGA SAMEGA RAZLOGA** od skupnega narodnega telesa Gorico, in ne dajo Koroške, ter so nas pahnili od tisočletne slovenske morske obale in zdaj ponujajo premagani Italiji celo Trst. Združena Slovenija je šla zopet v "franže" po — naši slovenski zaslugi. To zgodovinsko krivdo komunizma bo zgodovina še potrdila.

Danes nam ne preostane nič drugega, kot poživeti in za stalno si postaviti pred oči ideal naših dedov: **ZDRUŽENA SLOVENIJA!** Vsi slovenski kraji naj pridejo vkup, pod eno slovensko upravo, kjer jim bo zagotovljen naravni razvoj do najvišje stopnje. In mi — kot **KATOLIČANI** — želimo še to, da bi ta razvoj šel v **SVOBODI** in v smeri, ki ne bi nasprotovala **BOGU**, temveč naj bi pod Njegovimi zapovedmi cvetelo najplodnejše življenje v naših **SLOVENSKIH** krajih: **BOGU V ČAST IN NAM V SREČO!** Tako Združeno Slovenijo si predstavljamo sedaj ob **STOLETNICI** njene zamisli ter ne moremo za konec ničesar lepšega napisati, kakor je napisal pred sto leti v pozdrav te narodne revolucije pesnik **PREŠEREN** v Zdravici: "Edinost, sreča, sprava — k nam naj nazaj se vrnejo!" — **"BOG ŽIVI VES SLOVENSKI SVET!"**

V Gorici, dne 4. aprila 1948.
PREDRAGA GOSPA! Rad bi se znašel za nekaj časa med Vami, da bi videl Vaše razmere in Vaše gledanje na potek dogodkov. Najbrže gledate na Evrope kot na kotel, v katerem vre in kipi. Dalje si čestitate, da ste preko luž... Tudi javno mnenje Slovencev, ki ste tamka, se je najbrže zadnje čase precej okrenilo. Novodošli, sodim, da so prinesli marsikaj drugačnega gledanja ter da so uplivali tudi na mišljenje ostalih. Pa tudi pisma iz Evrope so naredila svoje delo. Bog daj, da bi bilo v dobro!

V Argentino je šel tudi prvi primorski duhovnik, g. Anton Žagar. Sledil mu bo še kdo. (Sedaj je v Tucumanu).

Imamo se po navadi. Do sedaj tu ni bilo še posebnih sprememb. Odšli so pač "zavezniki", prišli Italijani. Do sedaj so ostale šole, časopisi, društva. Le mnogo naših ljudi, zlasti beguncev, je moralo oditi, ker kot tujci niso mogli imeti službe. Na manjšino ni še posebnega pritiska. Sicer gotovi krajevni elementi ter zlasti italijanski begunci iz Istre, "esuli" po imenu, so precej strupeni in bi nas radi kar požrli: ti skušajo ovirati šole ter breniti naše ljudi iz državnih služb. Hvala Bogu pa, da so oblasti v Rimu dosti bolj umirjene in pravične, zato ne uspejo v svojih zasnovah.

Te dni se vodi huda volivna bitka. Dan za dnem se držijo govori. Vsakdo hvali svojo robo. Zanimivo je to, da so komunisti v Gorici docela pogoreli. Niti enega govora niso imeli še v Gorici. Najbrže se bojijo, da bi jih nagnali, zato se niso drznili še nastopiti... Zato so si zbrali drugo pot. Skupno z Nennijevimi socialisti so ustanovili takozvano "demokratsko fronto dela, miru in neodvisnosti"; za znak so si vzeli Gariibaldijevo glavo z zadaj, kot nekakim žarom, belo zvezdo. Goriška OF, ki se je pozneje spremenila v SIAU ali UAIS, je nato prevzela ime "Fronta Slovencev v Italiji", zdaj pa je vstopila v "demokratsko fronto dela in miru ter neodvisnosti", ali z drugo besedo, med uradno italijansko komunistično stranko ali partijo. Radi taktike, da bi ne

izgubili še zadnjih postojank in da bi vsaj deloma lahko slepili Slovence, ne rabijo imena komunizem, ampak samo "demokratska fronta".

Komunisti, kot sem že omenil, so pogoreli v Gorici. Sedaj ne odvažajo več oseb, nimajo več mitingov; vsi vodilni so izginili. Samo njih glasilo "Primorski dnevnik", ki izhaja v Trstu, ter "Soča", ki izhaja v Gorici, bruhajo še vedno kopice psov in blatenja na "be-logardiste, izdajalce", ali, kot sedaj pravijo, na "hlapce ameriških kapitalistov, na dolarske plačance"... Smešno! Oni, ki so plačani, in masno, od Tita in komunistov, imenujejo plačance ameriških kapitalistov one, ki niso nikoli videli ene stotinke od Amerikancev za njihovo prepričanje...

Vesti z onstran meje so obupne. Ilesavozov, na kokoši, tako da kmetje ne bodo zmogli davkov in da bodo sami darovali državi svoje imetje! To, draga gospa, ni teorija ali propaganda, to je danes življenje v Vipolzah! V Vipolzah, na meji, od koder lahko sprejemamo vesti, ker nekateri, ki imajo tu svoje zemljišče, smejo priti preko meje.

VIPAJSKA. Ljudje umirajo od lakote. Moka po 120 dinarjev, in je še ni dobiti! Odkod denar? Pomnite, vino prodajajo po 20 dinarjev (v gostilnah je po 56, ker ga država obdavi po 26 dinarjev na liter, a znani so primeri, ko so kmetje morali prodati tudi po 10 dinarjev liter. In pomislite, pred priključitvijo so lagali Bricem, da bodo lahko menjali vino za pšenico, in sicer za en hektar vina bodo dobili 4 kvintale pšenice! Danes pa morajo dati 6 hektov vina za en kvintal pšenice!... Za Veliko delu pišejo: "Imamo nov šparget. Dobro deluje! Toda kaj, ko nimamo kaj staviti v lonec. Polenta zjutraj, opoldne, zvečer, dokler še bo"... Fantje letnikov 1922—1928 so morali k vojakom. Nekdo je tako pisal: "Smo v Srbiji. Drug drugemu se smejemo, ker smo tako raztrgani, kot cigani!" Brici, ki so šli k vojakom, so morali vzeti s seboj od doma najmočnejši par čevljev!

IVAN PREGELJ:

BOG IN SLOVENIJA

V jeziku sladkem, ki ga znam,
po ljubi materi inam,
iz zvestega mi vre srca
pozdrav najlepši ta:

Bog in Slovenija!

Ko gledam naše zemlje rast,
brdkosti njene, njeno čast,
se v spev mi plete iz solzá
pozdrav najlepši ta:

Bog in Slovenija!

Pa vidim brate za mejó,
kako v verigah sužnjih mro,
da bi odrešil jih gorjá,
solzan rotim Boga:

Bog in Slovenija!

Naj jutro vzhaja na nebo,
naj sahné sonce za goró,
na tujem vem in vem doma
pozdrav edini ta:

Bog in Slovenija!

In ko mi ura bila bo,
da v črno moral bom zemljó,
naj zadnjič še časti Boga
pozdrav najlepši ta:

Bog in Slovenija!

TRST. Kolik udarec za nas vse zadnje vesti. Komunizem nas je uničil naravno. Zapravi je Gorico, Trst, Koroško. Ubogo slovensko ljudstvo! Ko bo čez nekaj let delalo obračune, kaj vse nam je komunizem dal in vzal, zapravi in uničil, kako strašna obsodba bo padla na to zločinsko gibanje, katerega je sam peklenski satan zamislil, da bi onesrečil uboge ljudi, jih pehal v obup in pogubo, zemeljsko in večno.

Te dni se bije pri nas bitka za volitve. Ako zmaga "demokratska fronta", to je komutisti, tedaj bo pač treba začeti nov križev pot. češkoslovaška je zadnji zgleđ. Toda tu vlada mnenje, da komunisti ne bodo zmagali, pač pa krščanska demokracija in druge desničarske stranke. Komunisti bodo seveda imeli tudi močan odstotek. Strah je tu v tem: Ako komunisti ne pridejo na oblast legalnim putem, z volitvami, ali bodo to mirno požrli? Ne bodo li začeli nered, stavke, kaos, novo partizansko gibanje, revolucije? Zlasti če jih nova vlada ne bo hotela sprejeti v vlado, katere protikrepe bodo izvajali. V tem je dvom in negotovost. Zato si mnogi tu delajo potne liste, da bi bili pripravljeni na vsako možnost.

Tu je pomlad. Danes je bela nedelja. Vse je v cvetju. Novo življenje... Toda na obzorju so temne megle: dogodki v Berlinu so kot jezni bliski pred točo; zadeva Finske je kot daljno grmenje; vojna na Grškem je spet kot bruhanje vulkana, ki lahko zavzame silni obseg... Pa saj je nad nami Bog!

DORNBERG. V decembru je izginilo več veljavnih mož, kateri so imeli glas, da si upajo misliti drugače, kot tisti, ki zapovedujejo. Takrat je izginil dekan Godnič. Dekan se je v januarju vrnil. Od nikoder pa ni cerkovnika Berceta. Poslali so nazaj njegovo obleko in za njim ni sledu. Ko je šla žena v Solkan vprašat, kje je mož, so ji odgovorili, da oni nič ne vedo, da so ga odpeljali — križarji... Pa je vendar javno znano, da so bili rdeči tisti, ki so ga odvajali. Trgovec Andrej Kovačič je bil tudi odpeljan in zaprt. Ravnali so z njim tako surovo, da je od tega umrl.

Promesas Engañosas

CAPITULO IX

EL COMUNISMO Y LA RELIGION

4. LAS PRACTICAS ACTUALES.

Es cierto que los acontecimientos posteriores obligaron a los soviets a cierta tolerancia y hasta a un viraje brusco hacia la derecha. El mismo Yaroslavski, el enemigo endemoniado de la Iglesia y el director de "Bezbožnik" (Ateo) el diario de la propaganda atea, arremetió luego contra el nazismo para recriminar la persecución religiosa nazi. Desapareció el "Bezbožnik", se admiten libros religiosos y hasta se tolera propaganda de la Iglesia ortodoxa; se permitió regresar a algunos sacerdotes desterrados y otra vez concurre el pueblo a las iglesias que se llenan de feligreses.

El comunismo tuvo que reconocer su derrota, pero no dejó de ser ateo y enemigo a la religión, pues sigue cobrando a los feligreses grandes impuestos sobre los templos. Esta su actitud, aparentemente conciliatoria, no es más que una trampa. En vista de su fracaso en los 25 años de política antireligiosa quiere ahora conquistar los sentimientos del pueblo por este lado, para luego volver sobre su programa integral. (Según las últimas noticias recrudeció ya la lucha antirreligiosa). Su actitud para con la Iglesia Católica denuncia muy claramente cuales son sus verdaderas intenciones.

Más ilustrativo que lo que pasa en Rusia, es lo que sucede en los países que conquistó el comunismo en esta guerra. Se cuidan muy bien de dar lugar al término, de que "persiguen a la Iglesia Católica". Sin embargo tienen llenos los calabozos de sacerdotes católicos en Polonia, Yugoslavia y Hungría. Bajo el crimen de "colaboracionista" arrestan a los sacerdotes y laicos católicos más dinámicos y les hacen juicios, si es que no los hacen desaparecer así no más sin huella. Al arzobispo de Zagreb, amenazado ya durante varios meses, le colocaron el 8 de nov. de 1946 ante la alternativa: aceptar la separación de Roma, independizando la Iglesia Católica yugoslava o el juicio. Como el rechazó la oferta impía, con lo cual hubiese salido para la propaganda roja "un verdadero prelado religioso del pueblo" resultó al revés: en un juicio lleno de calumnias y tergiversaciones lo condenaron. Todo el mundo ve, que los miles de sacerdotes asesinados, los bienes eclesiásticos expropiados, las religiones expulsadas de sus conventos, la enseñanza religiosa prohibida, la sistemática sustracción de la juventud a la misa dominical, la supresión de la prensa católica, el casamiento civil, el cierre de los seminarios, son otras tantas pruebas, y bien evidentes de la persecución religiosa que hace el comunismo. Sólo la gente ciega y perversa admite lo que afirman los comunistas: que los sacerdotes son traidores de su pueblo y reaccionarios.

Es cierto que toleran todavía el culto católico o de otra religión pero solo como medida transitoria, pues los comunistas ortodoxos creen ciegamente en su doctrina del hombre nuevo, que no necesitará más de Dios. A la generación vieja la dan por perdida. Matar a todos es demasiada sangre. Tanto ya no aguantan ni los más fanáticos. "Tendremos que esperar para que ellos mueran, pero educaremos a la juventud en nuestro sistema ateo" y así proceden. A la educación religiosa de la juventud ponen todas las trabas; a los mayores, según el lugar que ocupan, los hacen desaparecer o dejan vivir, haciendo todo lo posible para reducir a todos al silencio. Se rigen por el tema de que "la religión es el veneno para el pueblo".

Suena muy simpática la palabra de "la libertad religiosa" en las constituciones que se apresura imponer el comunismo a las recientemente conquistadas naciones. Pero no existen publicaciones católicas; han sido eliminados todos los coleios religiosos; se fiscalizan los sermones de los sacerdotes, que en Yugoslavia ya no predicán más, sino que por disposición del episcopado leen los textos antiguos. Se ataca con todas las calumnias imaginables a los sacerdotes y religiosos. Todos los periódicos están llenos de acusaciones contra el clero para ridiculizar e inutilizar a los mejores sacerdotes, a los cuales no se da lugar, para desautorizar las calumnias.

Se llevó a cabo la separación de la Iglesia y del estado. Pero primero despojaron a la Iglesia de todo lo que tenía y luego le dieron la patada, declarándola libre y que del Estado ya no puede pretender nada. Más todavía: el estado se reservó el derecho de "dar subsidios", los cuales efectivamente se otorgan a los sacerdote que demuestran simpatía por la separación de Roma o que son rebeldes contra sus superiores. Siempre, que se ve la posibilidad de fomentar algún escándalo para la religión, acude también el subsidio público y luego sigue la jactancia hipócrita, de que "no se persigue la religión sino los malos sacerdotes y monjas".

5. LA PROPAGANDA ATEA.

Ya sabemos que para el comunismo la religión es "un veneno". El comunismo es ateo esencialmente. La creencia en la vida eterna estorba los planes comunistas que depositan todas sus esperanzas en la vida terrena. La realización de su paraíso será imposible mientras haya esperanzas eternas. Por eso hay que desprestigiar la fe. Aunque aseguran las ocho bienaventuranzas evangélicas la dicha temporal y eterna y precisamente por eso, considera el comunismo a la religión como su rival más peligroso. Por eso se buscan todos los medios para comprometer a la religión, la única capaz de cimentar la felicidad terrena y así poner freno a los planes de la revolución comunista. De allí esa fanática acusación de complicidad de la Iglesia con el capitalismo. El capitalismo es un enemigo bien visible de la gente obrera. Al comunismo le interesa pues sumamente buscar el modo de complicar con él a la Iglesia, para hacerla odiosa. No le fué difícil inventar la calumnia, de que la Iglesia es aliada del capital. Así se declara la guerra de exterminio a los dos, como cómplices. La liberación simultánea del yugo material del capital y del yugo espiritual de la religión son condiciones esenciales del futuro paraíso.

El primer papel toca a la propaganda que se vale de la calumnia. Denunciar a los "curas criminales" que asesinaban a los héroes comunistas, que torturaban a los presos, violentaban a las jóvenes, colaboraban con el ocupador y cosas por el estilo, son medios para crear contra la Iglesia un ambiente hostil. Hay que seguir gritando que la Iglesia defiende la propiedad particular que es base del capitalismo criminal. Hay que ridiculizar los empeños de la Iglesia para las reformas sociales, lo cual no es más que atontar (según dicen los comunistas) con unas limosnas a la gente crédula para defraudarles de sus verdaderos derechos. ¡Hay que subrayar siempre, que toda actuación social religiosa es convivencia con el capital!

El interés de la Iglesia para la clase obrera se reduce, así calumnian maliciosamente, tan sólo a formar "carneros" con los cuales hacer fracasar las huelgas. Con los desocupados, así acusan, se interesa tan solo,

para adormecer la justa rabia proletaria con unas limosnas. Sugieren que las organizaciones juveniles católicas son adiestramiento de defensores del capital. Jean Baby indica: hay que seguir de muy cerca toda actuación de la Iglesia y a todas las intenciones católicas hay que buscarles en seguida el modo de estigmatizarlas como antiproletarias. (Le Role social de l'Eglise, 54).

Que se atienen fielmente a esta norma lo vemos claramente. Todos los volantes y publicaciones comunistas lo comprueban. Ridiculizar los dogmas, las prácticas, las ceremonias, las instituciones, asambleas, congresos, hasta las obras de caridad es el punto primordial de la propaganda comunista.

Cuanto es el odio contra la religión lo documentó el comunismo con toda evidencia en su furia contra el clero y los templos. En Yugoslavia, tanto en Eslovenia cuanto en Croacia, se organizaron procesos públicos contra los "colaboracionistas". ¡No se necesitan pruebas de que dicha calumnia, levantada contra organizaciones católicas y sacerdotes, sale de la malicia diabólica comunista, pues muchos de los procesados han soporado antes de las cárceles comunistas las de Belsen y Dachau...! Su "crimen" es la oposición al comunismo. Pero hay que enlodarlos tanto como para poder condenarlos a la horca. Se inventaron pues calumnias conforme se consideraba a los acusados importantes e influyentes: las "masacres", mandadas o ejecutadas por propia mano; torturas y mutilaciones de los "partizanes-heróicos" y cosas por el estilo, inverosímiles para toda persona juiciosa, pero no para la propaganda comunista, la cual se vale de la mentira y de la calumnia

como del mejor medio ya que "algo siempre queda", aunque todos no lo quieren creer.

El único "crimen" de los sacerdotes y obispos consiste en su valiente defensa de la Iglesia contra las mentiras y engaños del comunismo, contra el cual levantaron sus palabras y las organizaciones católicas. Pero, como en los tiempos "democráticos" eso no se puede calificar de crimen, se inventaron calumnias para dar apariencia de justicia a las masacres de clero y de la gente católica.

"Golpearé al pastor y la grey se dispersará", es el plan conocido de los enemigos de la Iglesia y por eso hay que echarles barro a los obispos y sacerdotes más conspicuos. No perseguir la religión directamente, eso repugna; sino hacer imposibles los ministros de la Iglesia; desunirlos entre ellos; separarlos del centro católico, que es Roma; demostrar que el sacerdote no tiene ninguna influencia en la vida pública; privar al clero de los recursos materiales y reducir la vida religiosa a la impotencia, son objetivos de la propaganda y práctica antireligiosa, pero siempre con gran cautela para poder mantener la apariencia de que no se persigue la religión sino a los individuos que abusan del poder como ministros de Dios.

Recién cuando logran eliminar a los obispos y sacerdotes temibles, vendrá el momento de lanzar el ataque directo contra la religión misma, considerada siempre el enemigo principal del comunismo.

Mientras tanto hacen funcionar mentiras, calumnias y terror, instrumentos principales de la propaganda comunista.

MIRKO KUNČIČ:

NAŠA BESEDA

Čudežno ptičko imamo.
V srcu nam strune razpreda
poje, smehlja se in joče:
naša beseda.

Mehka je, uspavajoča
kakor dih vetra v vrhovih,
silna kot duša, ki vriska
v velikonočnih zvonovih.

Stopi na morsko obalo,
kadar valovi bučijo,
in jim ukaži, naj pesem
svojo na dno potopi.

Stopi na goro, ukaži
soncu, naj neha sijati,
materl svoji poreci:
— Nehaj ljubiti me, mati!

Sonce bo dalje sijalo,
morje bo dalje bučalo,
mati vsa tibi in blede
te bo ljubila do konca —
večna je naša beseda!

MLADA SLOVENKA

Slovenka sem mlada,
ljubim svoj dom,
ostala do groba
zvesta mu bom.

Oj, hišica bela
sredi vasi,
oj, zemljica rodna,
kje si zdaj ti!

Kjer koli po svetu
romala bom,
nosila bom v srcu
tebe, moj dom.

OTROŠKI KOTIČEK

DOMOVINA

— Kaj je, očka, domovina?

— Pesem žitnih polj in rek, govorica materina, grenke solze njenih vek, njenih uspavank milina; tih otoček v jezeru, v dalji gora in planina, črni rudniki na dnu in nad vsem neba sinjina.	Vsa ta beda, ves ta blišč, src sladkost in bolečina, jok otrok, njih smeh in vrišč, rodna koč in dolina, rod, ki tam mrje, živí, moli, čaka lepših dni — vse to, sin, je domovina, zemlja sveta in edina.
--	--

Nekaj znanih novodošlih.

Pomagajte, da se najdejo stanovanja za tiste, ki pridejo
za njimi.

He aquí algunas caritas de los inmigrantes eslovenos.
Ayúdenos hallar vivienda y ocupación para ellos.
Dentro de pocos días llegarán otros 600.

KJE SMO MI DOMA?

Kje smo, kje smo mi domá?
Tam ob Dravi, Savi, Soči,
tam ob lipi šumljajoči
sredi ravnega polja.

Tam, kjer Triglav, kralj planin
dviga krono nad obzorje,
kjer buči Jadransko morje
pesem naših bolečin.

Tam, kjer cerkvice sto in sto
po zelenih gričih sanja,
na otoku zvon pozvanja
mile prošnje pod nebo.

Tam, kjer nagelj, rožmarin
z belih okenc se smehljata,
v vetru tiho šepetata:
sladek je na dom spomin.

Tam smo, tam smo mi domá,
tam je naša zemljica!

V VLAKU

Tiha žalost z mano roma
v kraje tuje,
kakor črn gavrani mi v srcu
kljuje, kljuje.

V nedogled beže vasice,
potopljene
v svetle sanje opoldanske,
mimo mene.

Kakor lastovka nad rodnim
gnezdom kroži
misel moja in z jesenskim
vetrom toži.

Tiho je mladost umrla
tam za logom...
Vlak ropoče v sive dalje:
zbogom! zbogom!

KOČEVSKI PROCES

Borce iz razrušenega gradu Turjak so zgnali partizani skupaj brez obzira na to, ali je bil ranjen ali ne, in jih zastražili na prostoru pred gradom. Privlekli so velike navoje telefonske in bodeče žice in z njo pričeli povezovati izmučene bojovníke. Postavili so jih po dva in dva in po sredi dali močno vrv, nanjo pa z žico navezovali ujetnike, tako, da bi tistega, ki ne bi mogel sam hoditi, vlekli drugi.

Tako zvezane so med zasmehovanjem in pretepanjem tistih, ki niso mogli hoditi, gnali to žalostno procesijo proti Ribnici. Ljudje ob cesti so izza zagrnjenih okenj gledali, kako partizani vlečejo zvezane njih brate, može in sinove. Sem pa tja se je odtrgala od hiš kaka ženska in hotela odtrgati svojega moža in ga odpeljati domov. Tu in tam je zrušena na tleh ihtela mati, ki so ji v sprevedu vlekli njenega edinega sina. Vpila je, naj ji ga zaradi ljubezni do Boga izpuste, ker je njen edini sin.

Ni ga bilo, ki bi ga ganila prošnja obupane matere.

"S kopitom jo pobij, da se ne bo več drla", je ukazal na konju jahajoči partizanski poveljnik.

Vse izmučene so prignali v Ribnico in najbolj oslabele potaknili po zaporih po Ribnici, ostale pa so tirali dalje proti Kočevju. Tam so že imeli zaprte četnike, ki so jih zajeli v Grčaricah (plavogardiste so jih imenovali partizani). Kočevje so bile tiste dni en sam velik zapor. Šole, bolnišnice, društveni domovi, gradovi, celo nekatere privatne hiše, ki so po odselitvi Nemcev ostale prazne, vse je Osvobodilna vojska spremenila v zapore.

Zakaj zapirati toliko ljudi, če so poprej vedno govorili, da je slovenski narod sto do sto z njimi? Ali je mar pošteni slovenski narod, ki je znal biti vedno tako ubogljiv in pokoren celo tujim oblastnikom, nenadoma postal uporen in nevaren, izdajalski in zločinski, da je bilo treba toliko ljudi zapreti? Ena sama beseda, en sam izraz na obrazu, pa je že zadostovalo, da si sedel v zaporu. Kot v tisti pravljíčni deželi, kjer je bilo tako malo dobrih in poštenih ljudi, da so morali biti pošteni za mrežo in razbojniki na svobodi.

To zapiranje se je vršilo po osmem septembru, ko je bilo rečeno, da je dan osvoboditve slovenskega naroda.

Človeška zgodovina je poznala do sedaj le dve vrsti vojaške zasedbe. Sovražna in zavezniško. Osvoboditev in zasedbo.

Če zasede sovražnik deželo, mu je prva skrb, da uniči vse svoje sovražnike. Vsi, ki imajo pri ljudstvu veljavo, morajo v zapor. Širok dežele ropa in vrši nasilja sovražna vojska. Vsi narodno zavedni ljudje so preganjani, pravica in oblast je le za tiste, ki so dosedaj na skrivnem sovražniku pomagali, da je lažje vdrl v deželo.

Zavezniška vojska pa prihaja drugače. Ljudstvo jo pričakuje na pragu svojih domačij, jo obiplje s cvetlicami, z oken vise zastave. Z obrazov ljudi, kjer se še niso posušile solze gorja, se blesti radost. Zavezniška vojska vpraša ljudi, če so lačni in jim daje vsega, česar potrebujejo. Njih pot je zmagoslavna in se ne zmenijo za to, če se kje skriva kak potuhnjén sovražnik.

Partizanska "Osvobodilna" vojska pa je zasedala svojo domačo zemljo na tak način, kot ga zgodovina dosedaj še ni poznala. Vse hiše kjer so korakali, so imele zaprte duri, izza zaves na oknih so trepetaje gledali ljudje na cesto in se bali, da potrka tudi na njih vrata, da poropajo še to kar je ostalo, da odpeljejo koga izmed domačih, ki ga je kdo tajno ovadil, da je protikomunist. Partizanska zasedba ni vrnila v deželo pesmi in smeha,

pač pa trepet: "Zdajzdaj lahko pridejo tudi pome."

V strah vsej deželi in da bi pred zunanjim svetom pokazali, da ni res, da pobijajo ljudi na nepodpisane ovadbe brez dokazov so vprizorili partizani kočevski proces. Svet naj verjame, da ubijejo le tistega, ki mu s trdnimi dokazi dokažejo, da je res sodeloval z Italijani in se z raznimi težkimi zločini pregrešil proti slovenskemu narodu.

Sodišče se je imenovalo višje vojaško sodišče s sedežem v Kočevju. Državni pravdnik tega sodišča je bil Jernej Stante, eden od tistih, ki je šel osmega septembra k partizanom iskat slave in visokih naslovov. Prej je živel kot begunec iz Štajerske v Ljubljani in je užival podporo Škofijske dobrodelne pisarne. Še prej v Jugoslaviji pa je bil podrepnik Živkoviča, ki je hotel biti nekak jugoslovanski Mussolini. Celo za poslanca je kandidiral tedaj, ko je bil Živković na vladi.

Proces, ki se je pripravljaj, je bil "veleizdajniški". Uprizorili so ga čisto po vzoru sovjetskih čistk, o katerih je gotovo vsakdo čital v časopisih pred to vojno.

Zasliševanj ni bilo ne konca ne kraja. Medtem ko so nekateri čakali na proces, so bili drugi odpeljani v smrt brez procesa. V njih celice so natrpali druge. Ti so mogli v času brezdelnega sedenja v ječi brati po zidovih celic na razne načine napisane oporoke tistih, ki so bili iz teh celic poslani v smrt.

Proces se je pričel 9. oktobra. Ta dan je obletnica smrti kralja Aleksandra in Stante je k temu pripomnil:

"Na obletnico kraljeve smrti bomo iztrebili vse bele in plave izdajalce."

Zgodaj zjutraj je pred celicami že ropotala policija oborožena z strojnícami. Povezali so obtožence z jermeni in jih odpeljali ven na trg. Tam jih je že pričakovala skupina komunistov, ki je prihajajoče pozdravila z vsemi mogočimi psokami. Smrt izdajalcem, smrt beli in plavi gardi je kričalo vsevprek.

SODBA V KINO DVORANI

Obtožence so odpeljali v kino dvorano, kjer naj bi se vršil proces. Pred vstopom v dvorano so še vsem strgali s kap jugoslovanske in slovenske znake, da se ne bi kdo v dvorani čudil, kako da vlačijo pred sodišče narodne izdajalce, ki nosijo narodne kokarde na svojih pokrivalih.

Kino-dvorana je bila vsa v rdečih zavesah. Bile so pripravljene rdeče pogrnjene mize za rdeče sodnike.

Dvorano so napolnili samo zanesljivi ljudje, ki so bili vsi enodušno prepričani, da so obtoženci, ki so postavljeni pred to sodišče, vsi zaslužili smrt. Nekateri med njimi so se celo korajžili:

"Kaj, pobiti jih? Rezati jih počasi kos za kosom, to je smrt za te izdajalce."

Obtoženci so takoj lahko vedeli, da jih tu ne čaka ne pravica, ne milost.

Prihajajoče sodnike je občinstvo v dvorani pozdravilo z dvignjeno pestjo. Bili so to trije sodniki z dr. Kržišnikom na čelu, dva brigadna politkomisarja, javni tožilce dr. Stante in zagovorniki: Kocjančič Boris iz Ljubljane, Briški Martin iz Fare pri Kočevju in še en nepoznan.

Državni tožilec Stante je razdelil obtožence v štiri skupine: Častnike, duhovnike, delavce in študente. Med obtoženci sta bila dva jugoslovanska častnika, dva podčastnika, trije duhovniki, drugi pa povečini akademiki. Vsem so očitali sodelovanje pri Štajerskem bataljonu, pri četnikih ali pri vaških stražah. Kaplanu Mavcu so očitali, da organizira hujskaško pobožnost prvih petkov in sobot, kaplanu Malovrhu pa, da je kot duhovnik podpiral četnike in dvigal njih ugled pri ljudeh. Kaplana Šinkarja pa so celo dolžili, da je moril. Toda glavna priča, ki naj bi pričala, da ga je videla z krvavim no-

žem v rokah, ga niti poznala ni. Ko so pričo vprašali naj pokaže, kateri je Šinkar je pokazala najprej na Mavca potem še na dva druga in šele ko mu je Kržišnik pokazal kateri je, je pritrdil, da je resnično tisti. In na pričevanje takih prič so izrekli obsodbe.

Nekateri obtoženci so že med zasliševanjem zahtevali koga naj pokličejo za priče, toda niti eden od tistih ni bil navzoč. Vse priče so izbrali komunisti in vsi so pritrdili samo to, kar je stalo na obtožnici in vsakdo je zaključil svoje pričevanje z vzklikom: "Smrt fašizmu, svoboda narodu!"

Med pričami zoper jugoslovanske častnike je bil tudi podpolkovnik Drago Avšič, ki pa je že nastopal kot general Jaka Avšič. Za dve zvezdi se je prodal komunistični stranki.

Zagovorniki niso rekli v zagovor obtožencev niti ene dobre besede, pač pa so se opravičevali pred občinstvom, naj jim oprostite, ker morajo vršiti to sitno nalogo in zagovarjati ljudi, ki so drugačnega prepričanja kot oni.

Končno so dopustili besedo tudi obtožencem, ker tako zahteva običaj.

Kapitan Strnišaje izjavil, da je ostal zvest svoji oficirski prisegi in da se ne zaveda krivde zaradi katere bi zaslužil smrt. Kaplan Malovrh je izpovedal:

":Vse svoje mlado življenje sem delal za domovino. Stal sem na tisti strani kjer sem spoznal, da je za narod koristnejše. Moj brat in sestra se borita za svobodo drugje kakor sem se boril jaz, glavno pa je da bi vse to pripomoglo k rešitvi slovenskega naroda. Če pa je moje življenje potrebno, da ga dam za slovenski narod, potem sem tudi jaz na to pripravljen."

Kaplan Šinkar kateremu so očitali najhujše stvari je slovesno izjavil:

"Sodniki! Moje roke so čiste, niso omadeževane s slovensko krvjo. Če pa je potrebno, da dam tudi jaz svojo kri za slovenski narod, tukaj sem!"

Zadnje besede obtožencev so ganile celo komunistične poslušalce v dvorani, tako, da nihče ni delal medklicev.

Sodni zbor se je nato umaknil na posvet, k obtožencem pa so spustili občinstvo. To je bilo pljuvanja, suvanja in zmerjanja od komunistov in komunistk. Toda obtoženci so sedeli mirno in ponosno in se niso brigali za nikogar. Sedem ur je trajalo to zaničevanje in potem se je vrnil sodni zbor, da izreče obsodbo.

Obsodbo je prebral dr. Kržišnik.

"Izrekamo sodbo, da so krivi veleizdajništva in obsojeni na smrt naslednji: Strniša, Vošnjak, Milanovič, Not, Šinkar, Malovrh, Marinčič, Lisac, Konečnik, Končan, Tomažič, Kien, Štepec, Murn Mihelič Capuder, Habič, Ostali trije: Mavec, Jesenovec in Jerman pa so bili zaradi pomanjkanja dokazov obsojeni samo na prisilno delo." Jesenovec je bil na sodišče postavljen le zaradi lepšega, ker v resnici je bil partizanski zaupnik pri četnikih.

Tako je končal ta proces, ki je bil le umor zavrt v svečano sodniško obleko, zato, da bi narod dobil spoštovanje do nove oblasti.

Korajžno so obtoženci odšli na morišče v Mozelj, saj so vedeli da je izven dvorane le malokdo prepričan, da so zaslužili smrt. Bili so mučeniki.

Samo za to malo skupino so komunisti uprizorili sodni proces. Kaj pa ostali, ki so bili natrpani po zaporih?

S temi so opravili bolj na kratko. Ponoči je zaropotal pred zapornom tovorni avtomobil. Straža je pobrala nekaj jetnikov, katerih imena so prečitali z kosa zamazanega papirja. Njih obsodbo je podpisal bovgve kdo. Če niso doklicali napisanih na seznamu, so pobrali kar tiste, ki so ležali bliže vrat, samo da je bilo število polno. Povezali so jih in pometali na tovorni avtomobil kot

drva in zapeljali v smeri proti Mozlju. Uro pozneje je zaregljala strojnica in 40-50 mladih življenj je ugasnilo, ker se je nekemu komunističnemu veljaku tako zadelo.

Toda medtem je prišla vest, da prodirajo od ljubljanske strani Nemei Partizani so morali pobegniti v Kočevski Rog in pustiti v naglici skoro vse jetnike. Le nekaj iz Kočevskih zaporov so jih odvele s seboj. V Rogu so iz teh jetnikov napravili sužnje brez pravic, na razpolago vsakemu, še tako smrkovemu partizanu, da jih porabi za kakršnokoli službo hoče in jih tudi brez kazni ubije, če bi mu ne stregli tako kot zahtevajo. Toda ujetniki, povečini sami preprosti ljudje iz Ribniške doline, ki so poznali gozd bolje kot razni ljubljanski gospodiči, so od partizanov kmalu pobegnili.

PRIČETEK SLOVENSKEGA DOMOBRANSTVA

Padel je Turjak, padle Grčarice. Posadke vaških straž po Blokah in po loški dolini so bile uničene. Borec so se nekateri šli skrivat na svoje domove, kjer so jih našli partizani in mobilizirali za svojo vojsko. Drugi pa sa se posamič ali v skupinah porazgubili v gozd ali šli iskat drugih edinice vaških straž, da se strnejo z njimi v eno enoto in nadaljujejo boj proti komunizmu.

Največja taka skupina, je bila tista, ki se je pod vodstvom Vuka Rupnika obrnila v smer proti Kostanjevici. Junaško so odbili nešteto partizanskih napadov in se slednjič po polomu partizanske republike na Dolenjskem spet vrnili v Novo mesto.

Druga skupina vaških straž pa je ostala na svojih postojankah. To je bilo v krajih, kjer so se vaške straže rodile. Močni posadki Št. Jošt in Rovte sta kljubovali vsem grožnjam partizanov, ki so se tiste dni silno namnožili. Vsi slave in plena željni Logačani, Vrhnjani in Idričani so tiste dni drli k partizanom. Pripravljali so obširen napad, da pometejo ta belogardistična gnezda. Bilo pa je le več širokoustnega govorjenja, kot pa junaških dejanj. Pač so zmagovalno zasedli posadko Žibrse, odkoder se je večina stražarjev preselila v bolj utrjene Rovte. Partizani so v naskoku zasedli posadko in pregnali edinega stražarja, ki je spal pod hrusko. Slava pa je bila vseeno velika. Saj so politkomisarji po Dolenjskem stavili partizanom za zgled junaške notranjske sobore, ki so v enem samem naskoku zasedli močno utrjeno posadko Žibrse.

Vsi drugi načrti pa so padli v vodo. Medtem ko je bila bojaželjnost najbolj goreča, sta privozila iz Logateca po cesti proti Idriji dva nemška tanka. Vsi partizani so se spustili v divjem begu proti Cerknem in Trnovskemu gozdu. Nekateri pa so se skrili za grmovje, dokler niso ostali zbežali mimo, nato pa so se vrnili vsak na svoj dom. Tudi tisti, ki so bili nasilno mobilizirani, so se porazgubili. Do Trnovskega gozda jih je prišlo že prav malo.

Tiste dni so drug za drugim prihajali potihem, kot spodrepenjen pes, vsi tisti iz Logateca, Vrhnike in Idrije,

Del ljubanskih romarjev.

ki so šli junačit v okoliške hribe. Vsak se je zaklinjal z dušo in telesom, da je šel samo kakega sorodnika obiskat k partizanom in ga nagovarjat, naj se vrne domov.

Posadka v Rovtah je svobodneje zadihala. Minili so dnevi neprestanih groženj. Toda še isti večer se pripodita v Rovte dva nemška tanka. V hipu postrelijo stražarje na cesti in zapeljejo v vas. Vse moštvo, ki je bilo v vasi, so razorožili in orožje zmetali na kup sredi vasi, polili z bencinom in zažgali. Moštvo kakih osemdeset po številu pa so s poveljnikom vred odpeljali proti Logatecu.

Čemu vse to, so se čudili Rovtarji, saj so vendar Nemci v Ljubljani dali izjavo, da si ljudje lahko organizirajo samoobrambo proti komunizmu. Zdaj pa isti Nemci priderejo v vas in pobijejo štiri stražarje, ostale pa razorože in odpeljejo.

Kmalu se je izkazalo, kako je do tega prišlo. Pod vasjo je gostilna in tam so Nemci naleteli na nekaj pijancev, ki so bili vsi znani, da drže s partizani. Pričeli so jih zmerjati, da so komunisti, pa se že nekdo znajde in jim odgovori:

“Ne, mi smo čisto poštene ljudje, gori v Rovtah, kak kilometer od tu, pa je kakih sto partizanov na posadki. Tja jih pojdite iskat, če iščete partizane.” Toda tisti, ki je na ta način zakrivil smrt štirih slovenskih fantov, ni bil izdajalec. Bil je komunist.

SRCE JE KRVAVELO — A MORALI SMO

Medtem so v Ljubljani javno razglasili, da se ustanavlja Slovensko domobranstvo pod vodstvom domačih slovenskih oficirjev, za obrambo proti komunizmu. Do tega ni Slovencev prisilila oblastiteljnost kake slovenske politične stranke, ampak samo krvava potreba, da se ohrani vsaj nekaj slovenskih življenj in premoženja. Nemci so rekli: “Ali se organizirate sami, da branite svoje vasi in mesta, ali pa bomo poslali mi svoje mongolske čete, da bodo preganjale vaše partizane”. Kdo ni vedel, kaj so Mongoli? Saj je šel strah in trepet sto kilometrov pred njimi.

Kateri gospodar pa je tako neumen, da bo poslal cigana, da mu pomete njegove shrambe?

Zdravi del slovenskega naroda je razumel položaj in si nadel vojaško obleko. Tako težko je biti se na domači zemlji, da kdor je to enkrat poskušal, bo bežal potem na konec sveta, da mu kaj enakega ne bo treba delati nikdar več. Po poti, ki ti je bila tako znana, kjer si hodil leto za letom v cerkev, na vas, po kakršnih koli opravkih, si moral zdaj hoditi oborožen. Tam za tistim grmom, ki je rodil vsako leto toliko lešnikov, te lahko čaka nekdo, morda tovariš tvojih otroških let in šolskih klopi in bo sprožil puško nate, ne zato, ker ima kaj proti tebi, ampak zato, ker je verjel v lažljivo oznanilo rdečega raja, kateri bo prišel po krvavi revoluciji, katero oznanja rdeča zvezda, ki s svojim krvavim žaso prej tako ubrano skupaj zapeli, čakajo zdaj eden rom hoče zatemniti vse druge zvezde.

Na vasi ni več odmevala fantovska pesem. Tisti, ki drugega v zasedi, ne iz fantovske prešernosti, kot včasih, ko smo se klicali eden drugega na korajžo, ampak zato, ker je prišel od nekje tujec in vrgel med nas seme

“DRUŠTVO SLOVENCEV”

bo proslavilo na dan argentinskega državnega praznika “25. MAJA”

STOLETNICO BOJA ZA ZDRUŽENO SLOVENIJO.

Na sporedu bodo kratka predavanja, deklamacije in petje (moški oktet itd.)

Prireditev bo v dvorani župne cerkve sv. Julije, calle Juan Bautista Alberdi 1195 (Rivadavia) - višina 5700. Začetek ob štirih popoldne.

“Društvo Slovencev” vabi vse Slovence, ki ljubijo Slovenijo, slovensko besedo in pesem, da se proslave vdeležijo. Vstop je prost!

razdora. Slovenci sami od sebe ne bi nikdar začeli medsebojne borbe, če bi ne prišla ravno v ta čas, ko smo bili vsi skupaj igrača v rokah tujih osvojevalcev.

Prisiljeni na samoobrambo pa smo se lahko in mirne vesti odločili. Če bi bili na samoobrambo prisiljeni Angleži, naredili bi jo. Amerikanci prav tako in Argentineci tudi. Še celo tisti rdečkarji, ki se tako zgražajo nad našimi krvavimi rokami v svojem časopisu, na svojih sestankih in na modroslovnih razpravah ob kozarcih vina, bi se postavili v bran proti svojim bratom, če bi jim ti stregli po življenju. Kdo bi se dal zaklati kakor voliček? Rad bi ga videl. Take šleve mi nismo bili.

Zato je slovenski narod tistikrat čutil, da je dolžan braniti se in izbrati manjše zlo, da se reši večjega. V velikih množinah so pristopali fantje in možje k slovenskemu domobranstvu. Iz vseh strani so prihajali v Ljubljano ubežniki, mobiliziranci, ki so ušli od partizanov, ali pa skupine iz raznih posadk vaše straže, ki so se skozi partizanske zasede prebile do Ljubljane. Tudi Ljubljana sama je dala dosti domobrancev. Prišli so tudi borci, ki so se prebili iz gorečega Turjaka in iz drugih krajev. Hoteli so oborožiti se in vrniti nazaj v boj proti komunizmu.

Vrnilo se je pa v Ljubljano tudi veliko število tistih, ki jih je želja po slavi zapeljala ob italijanskem razpadu, da so šli v gozd k partizanom. Vračali so se skesani in ponižni z raznimi opravičili. Eden je bil pri teti na Dolenjskem, drugi je šel obiskat bolno staro mamo, tretji je šel samo živež nakupovat. Nihče pa ni hotel priznati, da je junačil v slavni Ljubljanski brigadi, o katere slavi sem že pisal.

Nekateri od teh grešnikov so se celo prijavili k domobrancem.

“Da dokažejo svojo resnično skesanost”, bi rekel kdo.

Pa ne tako. Partizani so se kaj hitro znašli, da je v novo nastajajoče domobranstvo treba poslati svoje zanesljive ljudi. Treba je bilo ovaduhov, špijonov in nergačev, ki naj bi rušili disciplino nove vojske.

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1926

T. A. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000.000 \$.

BELGRANO 2280

La fuga de las fauces de la muerte

DESPOJADOS.

Paró el tren. La estación brillaba de luces. Gran número de partizanes nos rodeó. Quedamos sorprendidos por la cortesía de sus saludos.

No tengáis miedo muchachos. No os pasará nada. Os mandaremos a los pueblos vuestros. Lo peor que puede sucederos serán trabajos forzosos, donde no habrá hambre. Sería muy tonto intentar la fuga, pues eso sí que significa la muerte. Cualquiera que intentara huir, daría razón para juzgarlo culpable...

Así, bastante calmados, acatamos las órdenes impartidas y emprendimos la marcha a través del pueblo. Era medianoche. Poca gente en las calles. Eramos dos mil. Los demás han sido desviados sin darnos cuenta cuando y en qué dirección.

Nos llevaron al colegio, que llenamos hasta tal punto que nadie pudo sentarse o reclinarse. Entre nosotros quedaron mezclados algunos espías.

Claro que en tal situación nadie pudo pegar los ojos. Así nos halló la mañana siguiente. Un sol brillante se asomó por las ventanas. La brisa primaveral traía desde el jardín el perfume de los floridos manzanares y el gorjeo de los pajaritos... El aire pesado por la respiración de centenares de personas apiñadas en una reducida sala y la mirada a la bandera tricolor con la estrella roja, izada en la casa vecina nos asfixiaban.

Entró un oficial. Quiso saber los nombres de los cabecillas del movimiento anitcomunista. Nadie pronunció una sílaba. Insistió con buenas, amenazó con malas. Todo inútil.

"Quitadles todo lo que sirva para identificarles! Sacadles cualquier objeto que pueda ayudarles para la fuga", ordenó iracundo.

Todavía nos llenó de términos bajos, que no hicieron más que irritar a él mismo. "El tribunal del pueblo" era el resumen de su furiosa plática.

Luego entraron al escenario los auténticos representantes del "pueblo rojo". Tipos andrajosos invadieron las salas y, previniéndose contra toda posibilidad de resistencia, empezó el pillaje final. Los relojes, lapiceras, anillos, billeteras, monederos, mochilas, alimentos (al salir de Vetrinje recibimos todos una buena ración, aquí nos quitaron los últimos restos) y todas las prendas de mejor calidad, quedaron presas de los "triunfadores", que entre gran burla cumplían su "victoria gloriosa".

Luego siguió el interrogatorio durante el cual nos euidamos mucho de no dar declaraciones que pudieran

prestarse para denunciar a aquellos que tenían en nuestro ejército algún papel de importancia. Así pasó todo el día 30 de mayo. A nadie se le ocurrió ofrecernos algún bocado de comida o un vaso de agua.

Pasamos otra noche sin dormir, apoyados uno sobre el otro. Amaneció el 31 de mayo. Fiesta de Corpus! Limpias estaban nuestras almas, ya desde el día anterior en ayunas nuestros cuerpos... Pero no nos era dado arrodillarnos para recibir la Sagrada Hostia ni acompañar a Jesús Sacramentado en la solemne procesión de Corpus. Sólo el sol, que nos saludó desde las lomas cubiertas de bosques, nos proporcionó un cuadro digno del día. Pareció una magnífica Hostia... Se nos caía las lágrimas, pero a escondidas... Un muchacho esloveno no llora.

Le seguí la marcha al sol... Las cosas que suceden en la tierra no le impiden la marcha... Jesús Hostia también sigue la suya y — triunfa. También esta vez triunfará y nosotros triunfaremos con El... Esta, la procesión nuestra de hoy, no es la triunfal del Corpus Cristi, pero nos llevará a la gloria.

Nos ordenaron: "listos para la marcha!"

¿Y que hemos de alistar, si ya nada temos?

LA PROCESION DE CORPUS

Entre los toques de campana, que en ese momento se oyeron, se mezcló el ronquido de un camión. Cargaron ochenta muchachos; bien custodiados fueron llevados al vecino pueblo Mislinje, donde los pusieron en un patio junto a una fonda. Las miradas de la gente, que observaba el espectáculo, tenían expresión de compasión en la mayoría, de odio y venganza en pocos, de curiosidad en todos, pues parecía que nadie sabía qué significaba esa inusitada procesión en el día de Corpus, sin cruz, sin estandartes, sin baldaquín... Los sacerdotes, que había entre nosotros, compartían la misma suerte y a veces hasta más desprecio, si eran reconocidos.

Durante todo el día roncaba el camión repitiendo su trayecto hasta la noche bien entrada. Extenuados, hambrientos, sedientos, cayéndonos de sueño, nos acomodamos en el patio cubierto de pedregullo. Allí notamos, que faltaron muchos de nuestros compañeros. Luego supimos que algunos fueron desviados ya en Dravograd, llevados a Celje via Maribor, otros fueron llevados desde Slovenji Gradec por otro camino.

¿Quien puede imaginarse las angustias que pasamos en esas interminables horas! Privados ya de toda cosa que valía algo, tapados con arapos inmundos recibidos por las ropas nuestras buenas, rodeados de altas paredes y de bien armados partizanes con la estrella roja en las gorras... Nos decían que esa misma noche seguiríamos el viaje... ¿Sin comer nada?... ¿a pie?... ¿y a donde?...

Efectivamente. A eso de las 23 horas nos ordenaron en filas. De cinco en cinco a distancia de un paso y acompañados a ambos lados por partizanes hombres y mujeres bien armados.

Sin pronunciar nadie una sola palabra, como un séquito sepulcral se arrastaba la insólita procesión nocturna, iluminada sólo por las lámparas del nutrido acompañamiento. No sería tan difícil escaparse, pero quién tenía para éso fuerza necesaria, pues desde hacía dos días no habíamos recibido alimento sólido. A nadie le sobraban ya las energías para arriesgar la fuga, así suponían nuestros guardianes y a mí también me parecía así.

Después de marchar ya una hora, en un lugar, donde la carretera atraviesa un trecho de terrenos algo más suaves y cubiertos de matorrales se armó de golpe un gran batifondo. Alarma, disparos, señales de lám-

Po sv. maši so si romarji postregli v zavetišču.

En Luján después de la misa.

Se reunieron allí 600 eslovenos para encomendarse a Ntra.

Señora, a la cual ofrecimos ese día la bandera eslovena blanca-azul-colorada.

paras eléctricas... Pronto supimos confidencialmente: algunos se escaparon... Apparently no les han dado caza, pues bien sabían los guardianes, que todos podríamos aprovechar aquel momento... Se repitió la escena alguna vez más. Una decena de nuestros camaradas arriesgó la fuga. Yo y conmigo la mayoría na creíamos nuestra situación tan desesperante como para arriesgar la fuga, que solo milagrosamente puede llevar a la solvación. Tal gesto atrevido sólo puede arriesgar uno que conoce bien la región, pero nosotros la desconocíamos todos y nada podíamos saber de la gente en la comarca.

Insensibles, entregados a la providencia de Dios y rezando proseguíamos la marcha. Uno ha tenido el atrevimiento de empezar la oración del rosario en voz alta. Con un culatazo por la espalda le impusieron silencio...

¡Que hermosa debe ser aquella región a la luz de día y para los ojos de un viajante libre, bien puesto y amante de belleza... Pero nuestras lenguas ardían de sed, nos mareabamos de hambre, cansados y agotados.

A las tres de la mañana terminó esa lúgubre procesión de Corpus en el potrero de Velenje, donde bien custodiados pasamos un largo rato. Ya nadie podía apreciar el tiempo pasado más que por las estrellas, pues nadie tenía el reloj.

LA CLASIFICACION DE LOS "CRIMINALES"

Ya se notaban las primeras señales de la aurora, cuando nos llevaron a la estación de Velenje subiéndonos en el tren que nos llevó hasta Celje. Un poco fuera de la estación paró nuestro tren.

Allí fué por primera vez que comprobamos, que no todos se habían convertido en bestias. A poco rato aparecieron varias mujeres, mayormente viejitas con baldes de agua. Si bien algunos guardianes procedieron contra ellos corriéndolas, lograron otras acercárenos.

Que Dios le pague a esa buena ancianita, que jamás he visto ni creo ver más en mi vida, de cuyo balde me tocaron unos sorbitos.

Cierto que fué poco que pudieron hacernos esas almas buenas, pero nos revelaron que la gente ya comprendía algo de la tragedia y sospechamos que no eramos los primeros que pasamos por allí en semejantes condiciones.

Mientras éso nos proporcionó a nosotros un alivio sirvió a nuestros verdugos para enfurecerse más. Para sustraernos a las miradas del público, cuyos sentimientos eran de nuestra parte, nos hicieron bajar hacia el lado opuesto, donde corre un zanjón bastante hondo. Por allí nos llevaron adelante a culatazos. Varios se desplomaron con el cráneo roto... A fuerza de golpes nos hicieron correr por la zanja. Quien cayó fué implacablemente pisoteado y, para que se le quiten para siempre las ganas de intentar la fuga, algún partizan, o también alguna "partizanka" le rompió el cráneo con un culatazo...

Allí recién comprendí la situación... ¡Pero si tantas veces me enfrenté ya con la muerte! Más tarde supe, que un grupo de nuestros compañeros se amotinó en el mismo lugar. Apenas dos salieron con vida... Nosotros seguimos nuestro camino con resignación.

Nos llevaron cuesta arriba a un lugar solitario, donde había ocho grandes galpones cercados de alambre de púa. Allí llegamos todos con marcas de golpes, algunos sangrando. Unas decenas quedaron desahuciados detrás de nosotros.

Puede ser que nos den ahora un poco de descanso y de alimento; lugar ha de haber, pensamos pero bien equivocados estábamos. No nos llevaron a los galpones sino a un patio, todo cubierto de pedregullo y cercado de alambre de púa... Nada de césped, nada de tierra, sólo piedras del tamaño de un puño... Allí tuvimos nuestro albergue unos cuatro días, algunos descalzos,

IZ UPRAVE IN UREDNISTVA

Ker je spet prišla nova podražitev tiska, moramo zopet pozvati naše bralce, da naj se spomnijo uprave s prostovoljnimi prispevki. Sedaj liste prispevkov ne objavljamo, ker ne bomo izpostavljati dobrih ljudi zbadanju rdečih agentov. Naši dobri prijatelji pač ne bodo zato užaljeni, temveč še bolj velikodušno prispevali za tako veliko potrebo, kot je ohranitev naše revije. Prispevki za tiskovni sklad v zadnjih 2 mesecih so bili 45.- \$.

MLADINSKI KOTIČEK bo za naprej imel stalno nekaj mesta v D. Ž. Piše ga mladinski pisatelj Mirko Kunčič.

la mayoría sin sacos, todos sin frazadas... Dos días nos dejaron sin darnos ni comida ni un vaso de agua, sin permitir alejarse a nadie para las necesidades naturales. Recién al tercer día nos proporcionaron una miserable sopa desabrida.

El mismo día nos mandaron desfilar por una ventanita, desde la cual un hombre y una mujer tomaban notas. Dimos nuestros nombres y datos personales. Muy poco fué lo que nos preguntaron y menos todavía lo que nosotros queríamos decir. A nadie le fué leído el sumario ni tampoco nos lo presentaron para la firma. La única pregunta que parecía algo importante era, quién se había alistado para la lucha anticomunista voluntariamente y quien obligado y si teníamos algún hermano entre los partizanes.

Terminaron clasificándonos en tres grupos a saber: A, B y C. A mi me tocó el último y con éso el ser mandado de vuelta al mismo patio de pedregullo, mientras que los otros dos grupos hallaron ubicación en los galpones. El grupo A fué formado con los menores de 18 años, el grupo B se formó con aquellos que figuraban solo algunos meses en las filas anticomunistas. A esos les dieron luego un trato humano. Pero la gran mayoría éramos los del grupo C. Bien custodiados y mal alimentados nos tenían allí. Siguió todavía el último despojo. Si alguien logró antes ocultar algún objeto, fué para que se lo quiten ahora. Un solo pañuelo, además de pantalón y camisa era todo que nos quedó.

Durante el día nos dejaban acurrucados y postrados en el lecho de las acantonadas piedras, pero al anochecer invadían los partizanes nuestro patio pisoteando nuestros cuerpos, golpeándonos y burlándose de nosotros. La quinta noche aparecieron con una lista de unos 400 nombres que llevaron luego, sin que tuviésemos la menor idea de qué ocurría con ellos. También a mi hermano, con el cual hasta esa fecha partíamos igual suerte, le tocó la primera noche.

Yo ya tenía tomada mi decisión. Hasta ahora era precisamente mi angustia por mi hermano esperando algún momento en que pudiéramos arriesgar la fuga los dos. Ahora ya no tenía más esperanza de salvarlo a él. Seguí economizando con mis energías, ya bastante reducidas. No me movía sino para tomar la pobre sopa, que nos servían una vez por día. Todo el tiempo me mantenía inmóvil para no desgastar inutilmente una sola caloría de mi depósito vital.

Pronto me tocó el turno. Unos 4 mil ya habían seguido el mismo camino que me tocó a mí esa noche. El grupo, unos 2000, que llegaron al mismo lugar unos días antes que nosotros ya habían desaparecido. De nuestro grupo ya habían llevado unos 900. Esa noche el turno era mío. Al oír mi nombre seguí resignado pero con fuerte esperanza, el paso de los demás. Formaron grupos de a 40. Dos robustos tipos me agarraron. Un vistazo en derredor me hizo comprender que con resistir no podía ganar nada. Con cordón telefónico me ataron las manos en la espalda tan fuertemente que se me dormían los tendones. Luego me juntaron con otro compañero atado de la misma manera y nos cargaron como troncos al camión, llenando unos diez vehículos con tales fardos.

ZEDINJENA SLOVENIJA

Išla je posebna številka lista "Svobodna Slovenija", ki nudi bogat material o razvoju narodne misli in prizadevanja za uresničenje ideala "Vseh Slovencev pod streho hiše ene".

Publikacija se dobi na Martínez 50 (Caballito). Posebno ugodna prilika za nabavo pa bo 25. maja, ko se vrši slovesna prireditev v spomin stoletnice "Zedinjene Slovenije" v dvorani na Juan Bautista Alberti 1195 z začetkom ob 16. uri. Vsi rojaki ste povabljeni.

KORISTEN NASVET NOVODOŠLIM

Marsikdo si želi, da bi čim prej prišel do lastnega doma. Posojilo dobiti je zelo težko. Pač pa je sedaj odprt način tako, da človek najprej nalaga mesečno skozi eno leto določen znesek in po enem letu mu odobre po zelo ugodnih pogojih posojilo v ustrezajoči višini. Takih ustanov je več. Najbolj znane so ARCA (Diagonal Norte 950), FINCA (San Martín 501) in SUCA (Reconquista 335).

BEGUNCI PRIHAJAJO. V prihodnjih dneh pričakujemo kakih 600 rojakov, ki pridejo iz taborišč v Italiji. Če ima kdo na razpolago kako stanovanjsko možnost, naj sporoči na Victor Martínez 50.

TISTIM, KI SE ŽELE VRNITI DOMOV

Zelo napačno tolmači Slovenski list naše pisanje, češ da hočemo preprečiti povratek rojakom domov. Prav gotovo, da ne gre za to. Le eno je, kar želimo, in sicer v prid prizadetih, da naj vsak prej premisli, dokler je čas, ali so doma res take razmere, kakršne si želi.

Vsakemu, ki ga srce vleče domov, toplo priporočamo, naj gre, prosimo ga pa tudi, naj potem po pravici sporoči, kako je tam.

Razna poročila iz pism, katere imamo priliko dobiti v roke, in ki vabijo domov, nikakor ne morejo doslej preglasiti nasprotnih glasov. Ta pisma so dvojna: ena na ves glas hvalijo, a je iz njih jasno razvidno, da so pisana po naročilu. Druga pa z boječimi, dvoumnimi besedami govore tako, da jih dva ne razumeta enako. Mati je pisala otrokom. En sin je pismo tolmačil, češ da je doma lepo, pa seveda ni še vsega, ker ne more tako hitro priti, drugi je razumel: slabo je in nikar ne hodi domov...

Kdor ima kaj soli v glavi in ni zaslepljen od ideje, lahko iz okolnosti razbere, kaj je mati hotela povedati...

Danes je treba znati nekaj več kot črke, da kdo razume, kaj hočejo pisma od doma povedati.

Bog varuj, da bi mi koga odvrčali od povratka domov. Le k treznemu prevdanku bi radi spravili ljudi. Želimo pa, da odidejo čim prej tja vsi, kateri so uverjeni, da je tam dobro, ker jih domovina potrebuje in kdor iskreno verjame v lepe besede, je slab patrijot, če se klicu domovine ne odzove. Kdor tega noče storiti, naj pa lepo tiho bo in nikar ne skuša spraviti drugih v tisto, česar se on sam boji.

Sporočamo, da smo izgubili našega ljubljeneša Slavka Šabec, ki je 9 mesecev star prispel v Argentino in 19. maja zapustil svoje bridko potrte starše, Anton Šabec in Zofija Grebene, por. Šabec.

BRDA. VIPOLZE. Tisti komunisti, ki so tako obljubljali našim briškim kolonom, da ne bo zemlja več gospodov, izkoriščevalcev kmečkega sloja, ampak njihova — so sedaj sporočili ubogim ljudem, da je vsa zemlja državna last, sovkhos. Oni bodo samo navadni delavci, katerim se plača dnina za delo. Prepovedali so jim vstop v zemljo. Združili so jih v delovne brigade, ki pod vodstvom državnega nameščena, imenovanega "brigadirja", bodo delali danes tu, jutri tam. Delali bodo dnevno po 12 ur. Plačali pa jim bodo po 7 dinarjev na uro. Ko bodo odšteli razne naklade, odbitke za zavarovalnino in članarino za razna udruženja, jim ostane kakih 60 dinarjev na dan. Pomnite pa, da stane danes v Vipolzah en liter vina 54 dinarjev!!! Ena kila bele moke pa 120 dinarjev!!! Če bi videli obup naših ljudi! Preje lastniki, so nekateri danes dninarji na lastni zemlji! Kako sedaj Brici kolnejo! Prodati bodo morali vso živino, kajti odkod seno? Polastil se jih je obup. Mnogi so se vrgli v pijančevanje, jočejo kot otroci... Tudi drugi kmetje svojaki, ki imajo lastno zemljo, ne delajo več: "Zakaj bom delal, ko ne bom mogel več brati. Danes so vtaknili v sovkhos kolone, jutri bodo pa nas!" In to bodo tudi dosegli. Naložili so kmetom namreč strašne davke, davke prav na vse, tudi na kokaši.

Po dolgem bolehanju je umrl 57-letni

✦ Matija Fabčić, doma iz Šent Vida pri Vipavi, kamor se je želel vrniti, a je Bog drugače odločil. Zapušča doma brata, tukaj pa dva bratranca.

Star 65 let je preminul dne 13. aprila v bolnici Alvarez

✦ Franc Kraševac-Dalibor, znani trgovski potnik v Argentini, doma iz Celja. Našim bralcem je znan kot pisatelj argentinskih filmov. Bil je med prvimi argentinskimi pionirji v Argentini, a žal preveč idealist in premalo realist.

Od vrha do tal je prepotoval križem kražem vso Argentino nešteto krat. V svojem času je ustanovil tudi dobro ideo trgovino v Mar del Plata, zadnja leta pa je preživel prav skromno od malega dohodka, ki ga je imel od raznih zastopstev zavarovalnic in loterij.

Za njim žalujejo žena in poročene hčerke.

Maša zanj bo na Paternalu, Paz Soldan 29. jun. ob 10. uri.

DEPOVAN. Pred letom se je vrnil domov ✦ Ciril Kafol, ki je bil tukaj vnet sodelavec v levičarskih društvih. Doma je obol el na grlu. Ker je že davno preje kot zdravje zgubil vero, pač ni vedel, zakaj bi trpel na svetu in si je vzel življenje tako, da se je vrgel v Ljubljano.

ERZELJ. V cvetu let je zapustil solzno dolino 44-letni ✦ Franc Verčon 12. februarja letos. Zapušča ženo in 16-letno hčerko. V Argentini ima brata.

LJUBLJANA. Usmiljenke so, bile razkropljene iz svojih samostanov, bolnic in šol in nadaljujejo sedaj svoje apostolsko bolniško delo na domovih

ali pri sorodnikih, seveda brez redovnih oblek. Tako je odločilo "Hudstvo". Tudi Marijin dom v Ljubljani je s tem prenehal kot redovna hiša. Zaenkrat so si sestre našle zavetišče še v neki stari graščini na Raki na Dolenjskem.

ROVTE. Dva naša gospoda imamo sedaj že na prisilnem delu. Vrhovski gospod so oboleli (župnik Ramšak pri Sv. Treh Kraljih). Sedaj pridejo gospod iz Zaplane. Pripravljamo se za birmo.

ŠMARNICE pa imajo kljub temu, čeprav ni duhovnika. V vsaki vasi jih imamo pri vaški kapelici, kjer se zvečer zbere vsa vas k skupni molitvi in petju.

ŠENT VID PRI STIČNI. Naš župnik, 85-letni č. g. svetnik so resno oboleli, pa imamo še upanje, da nam jih dobri Bog ohrani. Sedaj imamo dva duhovnika in dve maši vsak dan. Šent Vid je imel prej najmanj 6 duhovnikov.

50-LETNICO NADŠKOFA STEPINCA je hrvaška kolonija obhajala 9. maja. Z veliko svečanostjo se je vršila v tem smislu najprej akademija, nato pa svečana sv. maša v stolnici ob obilni udeležbi.

POPIS PREBIVALSTVA V JUGOSLAVIJI. Zadnji redni popis je bil pred 14 leti. Tedaj je imela dežela 14 milijonov. Sedaj je pridobila Slovensko Primorje. Rezultat štetja, ki je bilo 15. marca, še ni prišel nam v roke.

DRŽAVLJANSKA KNJIGA je novost, katero je oblast vpeljala. Na vsaki občini, sedaj se imenujejo "Krajevni Odbor", je ta knjiga v katero se vsak upiše s posebno prijavnico. V tujini pa se bi imeli upisati pri konzulatih na enak način. Na podlagi te knjige bodo določili, kdo je državljani in kdo ne.

TRETJE CENE. Trgovina v Jugoslaviji je domala popolnoma v državnih rokah. Razvoj življenja pa ne gre tako, kot so želeli zapovedovalci in zato morajo na razne načine popravljati. Ena taka poprava je "tretja cena".

Doslej so bile dvojne cene: tiste na izkaznice, po katerih so mogli dobiti vsega le najbolj zvesti pristaši, drugi pa po oceni aznesljivosti več ali manj ali pa tudi nič. Večina ljudi je bila navezana na nakup v prosti prodaji, ki je seveda prav tako v državnih rokah, a je imela previsoke cene. Kmet je moral prodati vse po uradnih cenah, kupovati pa večinoma po prostih cenah, ki so bile 10 krat višje od uradnih, to je za nakup na izkaznice.

Sedaj so upeljali še tretje cene, katere bodo uradno določene in po katerih bo mogel kupiti potrebne stvari kmet kateri bo dokazal, da je vse svoje pridelke prodal državi po uradnih cenah.

Ljudje sedaj upajo, da si bodo na ta način kaj pomagali. Zaenkrat je pa to še obljuba na papirju.

Iz napovedi te "tretje cene" je pa jasno razvidno, da gre zato, da bi kmete prisilili, da bi prodali vse po uradnih cenah. Ima pa ta uredba še namen, popolnoma vničati privatno trgovino, če je take še kje kaj bilo.

NEUSPEHI PETLETKE. Kljub temu, da vladno časopisje (drugega sploh ni) vedno povdarja, da so uspehi petletke "čudoviti", zvemo iz istega časopisa

pisja da višji oblaštiki zelo ostro nastopajo proti raznim ravnateljem in da so na zatožni klopi ljudje zato, ker slabo vršijo svojo dolžnost. Povsod se vidi iz poročil, da je v cvetu vsakršna korupcija, po nekaterih strokah pa je krivo neuspeha neznanje. Na vodilna mesta so pač prišli ljudje, ki so se izkazali v gozdu kot dobri partizani, toda njihova rdeča gorečnost jih nikakor ni usposabila za strokovnjake, katere so pospravili kot politično "nezanesljive".

NOVI BELGRAD bo štel en milijon, ljudi tako napovedujejo. Zgradili bodo nov mestni del, ki bo večji od starega Belgrada, na levi strani Save. Plav na izlivu Save v Donavo bo stala ogromna palača, 65 m visoka, ki bo sedež "kominforma". Včasih smo se Slovenci zelo borili proti centralizmu, kateri je vse delal za Belgrad in za Srbijo na račun cele države in posebno Slovenije. Danes so tam doma ljudje od te borbe "ozdravljeni", ker se nihče nič ne oglasi proti, vsi pa navdušeno ploskajo. V duhu nove demokracije ima centralizem vse drugačen pomen kot prej.

V **BLIŽINI BELGRADA** bodo zgradili "filmsko mesto", kjer bo središče komunistične filmske industrije.

DOGODKI V RUDNIKU RAŠA. Iz za železnega zastora poročajo, da so bili v istrskem premogokopu težki nemiri. Ker ni več tam pravih strokovnjakov, se je začela radi napačnih izkopov nekje zemlja posedati. Rudarji so izjavili, da ne morejo delati, dokler ne bo nevarnost za življenje odstranjena. Prišli so novi "strokovnjaki", pregledali in izjavili, da ni nevarnosti. O tda delavci niso verjeli. Na to je žandarmerija zaprla 57 delavcev, češ, da so uporni. Iz tega so nastali nemiri. Drugo delavstvo je namreč zahtevalo, da se teh 57 izpusti. V nemirih je žandarmerija streljala. 17 delavcev je bilo ranjenih, 3 pa ubiti.

Par dni pozneje je prišla katastrofa, katero so delavci slutili. Začel je uha-jati plin, kateri je izzval grozovito nesrečo, v kateri je zgubilo življenje 300 delavcev. V Raši je premogovnik lignita ki je bil edini premoegvnik v prejšnji Italiji.

IZ GORENJSKE . . . Naše gospodarske težave se kopičijo. Dolgo ne bomo vzdržali. Davki so taki, da nihče ne bo vzdržal. Naš sosed N. je dobil 90.000 Din davka. Živine je že mnogo manj. Gnoja ne bo. S čim bomo gnojili? S čim bomo delali? Sedaj smo na enakem tisti ki smo bili proti OF in tisti ki so bili zanjo goreči delavci. Ljudje e prepšča-jo obupu in kolnejo oblast, čeprav vedo, da je to nevarna stvar.

ŽIVIMO TITO je zaklicala riba, tako pravijo kraševci. Mož je ujel lepo ribo lo jo prinesel ženi in rekel: speci jo na olju. Žena pravi: človek božji, kje pa naj olje vzmem. Ga ni. Pa jo speci na masti! je menil mož. Žena pa š ebolj huda: kje pa imaš mast! — Vražja ba-ba, pa naj bo na maslu! — Vsa osata se zadere žena na moža, naj se vendar ne dela iz nje norca.

Mož se je pa tudi razhudil in besen vrgl ribo nazaj v morje. Ta je pa vsa srečna zavpila "Živijo Tito" . . . Kraševci zmeraj katero dobro pogode!

UČITELJI TOŽIJO, da se otroci slabo uče. Vzrok je, ker so lačni. Pa tudi učiteljem ni mnogo bolje. Mnogo učiteljstva je pustilo svoje delo in se po-dalo v tovarne in rudnike, kjer so bolje plačani.

V **SEŽANI** je na učiteljskem zborova-nju Marta Oblak iz sežanskega okraja

pripovedovala, kako se godi učiteljicam po brkinskih istrskih vaseh. Elektri-ke v teh krajih nimajo, petroleja pa se sploh ne dobi. Tako nimajo zvečer sploh nobene luči in ne morejo ničesar študi-rati. Stanujejo v nezakurjenih sobah. O eni učiteljici je pripovedovala, da že poldrugo leto spi na tleh. S svojimi plačami ne morejo shajati.

AMERIKA IMA ZDAJ MNOGO HUJ-SE OROŽJE KOT JE PA ATOMSKA BOMBA. Glen L. Martn, izdelovalec letal, je rekel, da ima Amerika še hujše orožje, kot je pa atomska bomba. To je radioaktivna megla ali oblak, ki je največji ubijalec človeštva, ki je bil še kdaj izumljen. . . . "Jaz bi to orožje rabil, predno bi postal suženj kakega drugega naroda", je izjavil Martin. "Kar se pa tiše posledic tega novega orožja, bi pa jaz ne obiskal dežele, ki bo okusila to orožje, najmanj eno leto potem." . . . Martin ni hotel iti v podrobnosti tega orožja, ker je vojaška tajnost. Po-vedal pa je, da njegova firma izdeluje za mornarico novo raketo, ki bo lahko švignila 235 milj visoko v zrak. . . .

RAZDELITEV OKRAJEV. Od prejš-njih 34 okrajev ostane stmo 30. Tako odpade okraj Rakek. Združi se s Po-stojno. Loka se združi nazaj s Kra-njem. Večja je sprememba na štajer-skem. Tam izginejo 3 dosedanji okraji in nastane en nov. V Poljčanah bodo napravili nov okraj iz delov šmarske-ga, delov konjskega in delov slovenje-bistrškega okraja. Nekaj šmarskih ob-čin pride pod Celje, nekaj pod Krško. Nekaj občin okraja Slovenska Bistrica se priključi Mariboru. Tudi nekaj kra-jevnih odborov ali občin bo predelanih.

DAVEK SLUŽKINJ, ki se uradno imenuje sedaj "hišne pomočnice", je neprijetno zadel sloj, ki je bil doslej povsod po svetu neobdaven. Vsaka služkinja mora plačati v Sloveniji 300 Din davka. Prodajalci časnikov in po-dobni skromni poklici plačajo 400 Din davka letno. . . .

ZGODOVINSKO DRUŠTVO ZA SLO-VENIJO je imelo zborovanje, na kate-rem je bil izvoljen nov odbor, in sicer tak, da ugotovi "linijo". Predsednik je dr. Franc Zwitter. Kar mu primanjkuje v strokovnem znanju, ima več v stran-ki. Tudi Metod Mikuž je dobil posebno nalogo, da napiše zgodovino partizan-ske borbe. Božo Grafenauer pa bo študi-ral, kaj mora storiti zgodovinar za petletko.

FERDO VESEL, 86-letni slikar, je doživel razstavo svojih del v Narodni Galeriji v Ljubljani.

JOŽE PLEČNIK, znani ljubljanski arhitekt, je spolnil 76 let.

CELJSKI TEDNIK je nov politični list. Za "Oznanilo" in "Cerkveni vest-nik" je zmanjkalo papirja. "Celjski tednik" ima bolj zmogne ljudi, ki so znali dobiti papir.

KOČEVARJI V ECUADOR. Kot zna-no, so Kočevarji dobili slabo plačilo za svoje navdušeno delo za Hitlerja. Bili so preseljeni iz svojih starih kočevskih domov na Krško polje in v Brežice, od koder so jo jadno popihali, ko je bilo Hitlerjeve slave konec. Sedaj se bojdja pripravljaja akcija, da se naselijo v Ecu-a-dor.

KOROŠKI KLUB V LJUBLJANI. Vpričo obnovljenega zanimanja za Ko-roško je bil ustanovljen koroški klub, kateremu so za predsednika izvolili Lovra Kuharja (Prežihov Voranc), taj-nik je pa France Uršič.

KMEČKI DOMOVI so glavna skrb oblasti v Jugoslaviji. Namen kmečkih domov je, da nadomeste cerkev in društvo. Sklenili so, da mora biti letos zgra-jenih v Sloveniji 400 kmečkih domov, kjer nameravajo imeti pozneje središče vsega skupnega življenja. Tam bo skup-na kuhinja in še vse drugo, kakor pred-videva zamisel novega človeka po ko-munističnem načrtu.

ČEBELARSKA ZADRUGA je bojda združila že 6700 slovenskih čebelarjev. Na Vrhniki je zgradila posebno delav-nico za izdelavo žnidrščevih panjev, katerih bodo letno izdelali 4800.

GOZDNA GOSPODARSTVA so tudi novost v Sloveniji. Ustanovljenih je 16 takih organizmov, kateri imajo nalogo kontrolirati izrabo gozdov, v kolikor so še v zasebnih rokah.

PERTOČA v Prekmurju. 5. decem-bra sporoča pismo: 19 let nismo plačali toliko porcije kot letos v enem letu. Tega nihče ne bo zdržal.

CERKNICA. Dekan Alojzij Wester je umrl 27. februarja, star 75 let. Od 1910 je bil župnik v Grahovem, od 1933 pa dekan v Cerknici.

ROGAŠKA SLATINA. Župnik Julij Vajda je odpotoval v večnost 10. febr. Bil je župnik pri Sv. Križu. Nemci so ga pregnali na Hrvaško. Starček se ni več vrnil in je umrl v Zagrebu, star 73 let. Bil je slovit ljudski zdravnik.

V **LITLI** je umrl nekdanji lesni trgovec Franc Kunstler.

MARIBOR. Nastavljena sta bila kot kaplana v šent Ilju Lah Stanislav, v Vitanju pa Mihelič Jože.

LJUBLJANSKI LAZARISTI so mo-rali izprazniti svoj dom in zapustiti sa-mostan, cerkev Srca Jezusovega. Pre-ostali patri so se preselili k jezuitom. Obsojen je bil spet misijonar Sodja, aretirani bivši vizitator šmid in Fidler ter Rupnik. Vseh redovnikov te družbe je v izgnanstvu sedaj 38. V Argentini so že trije, nekateri študirajo v španiji in pridejo v Argentino, nekaj jih je še na potu, nekaj odšlo v misijone, nekaj v Sev. Ameriki. Njihov provincijalni predstojnik je P. Ladislav Lenček, ki je sedaj v Luhanu. Tam je tudi P. Ci-ril Demšar.

V "izdajniškem procesu" proti Biten-cu in tovarišem sta bila na zatožni klo-pi tudi dr. Marjan Dokler in Vinko Zor, dva vzorna in sveta duhovnika, ki sta dobila 18 in 8 let prisilnega dela. Do-kler je bil dolgo časa zelo vnet pristaš OF, a kot dober duhovnik je uvidel njeno izdajstvo in podle namene, zato je sedaj padel v nemilost.

LJUBLJANA. Izšla je slavna zvezda odpadlega duhovnika GORAZDA DE-KLEVA, ki je po načelih komunizma vzoren duhovnik. Ta je postal v Ma-riboru voditelj pravoslavja in dobil za zidavo pravoslavne cerkve v Mariboru 250.000 Din. Kdor bo navdušen plo-skaj ob tem, češ da vere ne preganjajo, naj ve, da v Mariboru ni nobenih pra-voslavcev, ki bi cerkev potrebovali. Gre le za to, da bi ljudi odtrgali od Kato-liške Cerkve, ker dokler je gdo dober katoličan, ga komunizem ne more zmo-titi. Dekleva je našel sedaj pravico, da na dolgo in široko piše v ljubljanskih časopisih, kar ni dovoljeno nobenemu dobremu duhovniku. Poromal je že tu-di v Moskvo. Zanimivo je pa tudi to, da za pravoslavne cerkve v Srbiji, kjer ta vera je, ne kažejo niti malo te skrbi, kot za pravoslavje med Slovenci, kjer pravoslavja ni in kjer ga narod ne želi.

Drugo jutro je Matajev Matija govoril le malo; veledostojno je užival do brote Krajanovega gostoljubja in se držal tako modro, da ga je bila sestra vesela. Nič več ni stopal z nevarnimi škornji po parketu, temveč je hodil po starih preprogah, ki jih je bila dela po gniti previdna gospa Beti čez nove.

Po zajtrku ga je gospod Krajan izprevajal po svoji prodajalni, koder je prijetno dišalo po dišavah jutrovnih in drugih dežel. Pokazal mu je tudi telefon.

"Vidiš, ljubi Matija", mu je razlagal, "tukaj se lahko pogovarjam z vsakim človekom, najsi je v Ljubljani, v Trstu ali celo na Dunaju. Tukaj zavrtim ročico, da zazvoní, si nastavim slušalo na uho in govorim v to omarico."

Telefoniral je ljubljanskemu prijatelju in ponudil ročaj drugega slušala strmečemu svaku.

"I, saj res!" se je veselil Matajev Matija. "Lej ga spaka, he he, da te vendar no! Iz privezane črne rene slišim moški glas, ki te vabi v nedeljo na Sveto Katarino. Zavrti še enkrat, Tone, zavrti! Rad bi povedal prijatelju Andražu Hudopisku na Telebanovem, da sem srečno priromal v Ljubljano, in rad bi ga vprašal, kako je kaj pri meni doma!"

"To pa ni mogoče, dragi moj, zakaj Andraž prejkone nima take omarice", mu je odvrnil trgovec, obesil slušali na kljuki in odzvonil.

"Nima je ne; škoda!" je obžaloval Matija. "Hm, zdaj pojdem pa še malo po mestu. Pa z Bogom tačas!"

"Čakaj, stari hlapec Nace naj gre s tabo, da ti ne bo predolčas!"

Odšla sta s slugo, hodila križem kražem po mestu in pasla radovednost. Obiskala sta tudi več cerkva in povsodi je molil Matija za svojo in Anke srečo.

Ko sta se vrnila, je Milan že čakal uja in ga odvedel na Grad. Z velikim zanimanjem je Matajev Matija ogledopal debele zidine in globoka, močno zamrežena okna zunaj in na dvoriščih. Po zavojnatih lesenih stopnicah sta prišla skozi stražnikovo sobico na ploščad zahodnega stolpa.

Lahna, prijetno hladilna sapa je dovajala vonjavo pokošene trave. Okoli in okoli starodavnega zidovja je cvetela mlada priroda. V urniku je težko udarjalo nihalo, spodaj v goščavi so peli preveseli ščinkavci in kosi; včasí je zakukala plaha kukavica.

Iz glasnega mesta prihaja sem gori le zamolklo drdranje, zvonjenje in bučanje. V jarkem solnčnem svitu blešče strehe, okna, zidovi, blesketajo cerkveni križi in jabolka. Ljudje spodaj so majhni ko mravlje, konji ko hrošči, kolesarji ko muhe in vozovi električne železnice so podobni pisanim škatlicam. Po vrtu kranjske dežele, po plodnem ljubljanskem polju lezejo dolgi vlaki kakor črne gosence, se pomikajo mimo zelenih gozdov in gajev, mimo rjavih kozelcev, mimo prebelih cerkva in vasi, ki so napol zakrite z ovočnim drevjem. Daleč se širi zelena ravan, okrog in okrog obrobljena s hribi in gorami. Slika se vrsti ob sliki in v čudoviti,

osvajajoči harmoniji se spajajo mnogoličnost in enovitost, ljubkost in veličastvo.

Ob koroški meji se izza redke meglice kažejo strmine in goljave prekrasnih Karavank; daleč za Veliko Trato ostro prisekana piramida moogčne Kepe in zanimiva Golica, zapadno od osamele Šmarne gore zašad Stol, prvak Karavank, in Begunjščica, dalje izhodno greben Košute, sivi obelisk Storžič, Kranjskega mesta varuh, in poleg njega Srednji vrh. Med njim in Kočno se skriva svinčnati Obir... Visoka trdnjava gorskega duha, kipe na polnočni strani za podolgasto Vransčico onkraj Save impozantne Kamniške planine s svojimi divje razpokanimi pečinami, velikanskimi barikadami, skalnimi kopami, roglji in zobovi v čisto modrino neba. Na levem oglu se kopiči orjaška stražnica, široka Kokrska Kočna; njej na desni stoji ostanat stolp, titan Grintavec, Savinskih planin sivi glavar. Iztočno se dviga na ogromnem podzidju lepi vrh ostrorobate Skute in mogočno Rinka. Med glavato pečevnato Brano in široko, ubrazdano Planjavo se zajeda skalovito Kamniško sedlo. Na izhodnem oglu pa se dviga krasna Ostrica, desna stražnica gigantskega čarograda, in zre dolí na Kranjsko Rebno, Menino planino in nizka slemena Podpeškega gorovja proti stricu Kumu... Na jugu, desno od Golovca, se širi zeleni Mestni log in ljubljansko barje, bivše kraljestvo povodnjega moča. Tudi to ravnino objemajo povsodi holmi, hribi in gore, med njimi Mokrica in širokopleči, temnomodri Krim, mejnik Gorenjskemu, Dolenjskemu in Notranjskemu, zapadno ljubljanski vrh in v megleni daljavi razsežna Hrušica z Nanosom... Za temnozelelim Šišenskim hribom in Rožnikom se razprostira divna panorama Polhograjskih Dolomitov; nad nižjimi vrhovi se kopiči strmoviča Grmada z belkastimi peščenimi plazi, se pomaljata širokopiramidni Tolstec in koničasti Jeterbenk, tolikokrat zamenjan s Triglavom. Daleč za tem gorskim nasipom pa sinjavejo neznomodne, gole glave Julijskih Planin, ki jim kraljuje v čarokrasni prelepoti, tako sam, tako veličasten, na vzvišenem prestolu — Triglav, najvišji vladar vseh slovenskih in vseh slovenskih gora...

"Oh, da bi imel vendar toliko dvojčak ali pa vsaj toliko grošev, kolikor je oken tu dolí v mestu!" je pobožno vzdihnil Matajev Matija in sedel na leseno klop.

"Kako vam pa ugaja razgled?" ga je vprašal veseli Milan. "Ali ni lepo tukaj?"

"Lepo je že, kaj bi tajil!" se je odrežal Matajev Matija. "Samo opeko imajo na strehah, nikjer ni nobene slame ne desak! Le hiše so preveč zdržema, hiše, pri nas so vse lepo daleč narazen. Kaj pa tisti visoki dimniki? Ali klobase suše v njih, zdaj po kresu, he he?"

V veliko zabavo svojega nečaka je uganil še marsikatero izvirno. Milan mu je kazal gore in kraje skozi daljnogled; ko mu pa ni mogel odgovoriti, kje je Telebanovo in Gola Jama, je jel Mataj siliti domov. Spodaj so bile ure, zapeli so zvonovi; tudi v grajskem zvoniku je zazvanjalo, svečano, trepetaje, rahlo zamiraje. Na vseh koncih in krajih so trobile tvorniške sirene. Počasi sta stopala po Gradu nizdolu.

Ko sta se vrnila, so Krajanovi že čakali s kosilom. Gospa Beti je bila dala pripraviti bratu dobro zabeljenih žgancev. Matajev Matija jih je pozdravil z velikim veseljem in ni pustil nobene trohe na svojem krožniku.

"Vzemi si malo jegulje, ljubi svaki!" ga je izpodbujal gospod Krajan vljudno.

"Bog ne prizaleni!" se je branil gost. "Tega pa ne, da bi jedel kače! Kaj čudno se mi zdi, da gre vam drugim ta golazen tako v slast! Ali ste res onegavili, to moram reči, pa ne da bi vam hotel kaj očitati! Mene pa ne silite nič več, najedel sem se žgancev, hvala Bogu in moji preljubi sestri!"

Po obedu je gospodična Eleonora sedla k klavirju, zabrenkala in zapela.

"Orglati znaš pa kaj dobro, dečla!" jo je pohvalil uječ zadovoljno. "In peti znaš lepše kakor zaplanski cerkvenik. Kje pa je vendar meh in kdo ti ga goni?"

"Ga ni treba!" se je odrežala nečakinja udrljivo, upognila glavo nazaj in mrčavo odhitela iz obednice, dočim so se drugi smejali vprašalcu.

"Soparno je", je opazil Matija in pogledal skozi okno. "Na nebu se stepajo oblaki, lejte, dež se ponuja."

Gospod Krajan je prinesel iz sosedne sobe gramofon, ga navil in dejal iglico na vrtečo se okroglo ploščo. Dasi že vaje čudežev, je ostrmel Matajev Matija tako, da izprva ni mogel ziniti nobene besedice. Iz velike, svetle trobente je slišal moškega peti pesem "Pridi, Gorenjci!" Gledal je v zvočnico, otipal podstavo, pogledal pod mizo in majal z glavo. Naposled pa je zaploskal z rokama in zavrskal na glas: "Juh!"

Stemnilo se je; zunaj se je ulila ploha. Gospod Krajan je odšel v trgovino, gospa Beti pa za hčerko malo dremat; tudi Milan je izginil iz sobe. Matajev Matija pa je krenil v kuhinjo, se kratkočasil s kuharico in ji pripovedoval o mlinarjevi Anki.

"Naša gospodična ima tudi ženina", je pravila zgovorna mlada boginja ognjišča in marljivo luščila grah. "Naša gospa bi strašno radi videli, da bi se vzela. Ime mu je Ribitsch. Službico ima majhno, dolgeve pa velike. Naš gospod ga ne marajo. Ženin pričakuje, da priženi pri nas Bog ve koliko denarja. Gospodična bo imela pa komaj pettisoe goldinarjev dote."

"Kako pa, da veste vse to?" je vprašal Matajev Matija.

"Hm... poslušala sem pri vratih, ko sta se pripravljala gospod pa gospa."

"Veste kaj, prijateljica? Ta dečla, ta Jelora ali kakor ji je že ime, pa preveč rada viha nos! Ošabna je punca in napihnjena, komaj da me pogleda!"

"Res je hudo prevzetna, res, pa reva menda sama ne ve, zakaj! Le zavoljo nje pojdem drugi teden iz službe. Zmeraj, zmeraj me psuje in muči in rentai nad mano, nikoli ji ne morem ustreči. Bliža se že močno tridesetemu letu, nekaj zob ima ponarejenih in lasje tudi niso vsi njeni. Ker so ji izpadali, si je umivala glavo vsak teden po dvakrat z vinom, žganjem, rumom in kaj vem s čim, pa ni pomagalo prav nič. Potem so ji kupili pri lasničarju lepe kite za trideset goldinarjev. Njeni pravi lasje so rdečkasti kakor vaši, nanje si pa polaga in spleta kupljene kite Bož ve kate tere ženske."

"Pa jo ima tisti ženin hudo rad?"

"Ne vem, menda ne bo sile."

"Ej, veste kaj, prijateljica? Kadar pride snubač kaj sem v vas, ga moram malo potolažiti, da ne bo prežalosten, ker noče gospod Krajan nič vedeti o njem."

"Le! O, le! Prav imate! Samo pazite, da vas ne slišijo naša gospa! Bodite previdni in nikomur ne pripovedujte tega, kar ste zdaj slišali od mene!"

Matajev Matija je obljubil kuharici, da bo neznansko previden. Pogovarjal se je še nekaj časa z njo, potem pa je šel v svojo sobo ležat in kmalu zaspal ob enakomernem šumenju dežja.

(Nadaljevanje)

VSA STAVBENA DELA
Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje
LUIS DANEU
PERU 882 T. A. 94 - 3405

Agencia de Navegación

Antigua Casa fundada en 1904

Corresponsales en toda Italia

Pasajes de ida y llamada

BUENOS AIRES — GENOVA

SAN MARTIN 326

T. A. 31-0231

DVAKRAT DA, KDOR HITRO DA

Pakete za Slovenijo, Gorico, Trst, Avstrijo in
ostalo Evropo naročite pri

ARTURO BULLER, 25 de Mayo 305

6. nadstropje Of. 655 — T. A. 32-0737

Zahtevajte sezname paketov in cen
Kava, sladkor, riž, čokolada, obleka in druge
potrebščine

iz švice in Danske naslovniku

PROSLAVA ZEDINJENE SLOVENIJE

se vrši 25. maja ob 16. uri v farni dvorani sv. Julije,
vhod Juan B. Alberti 1195. Ob tej priliki boste imeli
stari naseljenci priliko, da se kaj pogovorite z novimi
prišleci iz domačega kraja.

NAČRTE ZA STAVBO IN FIRMO

VITO GABRIJELČIČ

TEHNIČNI KONSTRUKTOR

— OBRAS y CLOACAS —

Balgorria 4825

T. A. 50 - 3985

DR. NICOLAS I. ETEROVIĆ HURE

Advokat

Posredujem v vseh pravnih zadevah kot: zapuščine,
odpusti, zavarovanje, nezgode itd.

Uruguay 344/4 H - Capital Calle 13 N° 83 - La Plata

T. A. 26 - 2258

Tel. Paz 2664

PENSION "TRST"

Moreno 2831 — MAR DEL PLATA
Rojakom se priporoča ANDRES FON
Poceni in po domače

KROJAČNICA

FRANC MELINO

Najbolj vestno boste postreženi!

Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844 T. A. 59-1356

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI

Kadar imate opravka v Buenos
Airesu, se ustavite v

HOTELU

"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro
postreženi.

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIĆ

"LA VIDA ESPIRITUAL"

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

**"DUHOVNO
ŽIVLJENJE"**

CORREO
ARGENTINO
Suc. 13 (B)

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2500

ESNEA

PERIODICO SEMANAL

aparece los días 8 - 10 - 17 y 24 de cada mes.
Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera y
a la Granja.

Consultorio Técnico, Industrial y Veterinario -
Análisis, etc.

GRATIS PARA LOS SUSCRIPTORES

PRECIO DE LA SUSCRIPCION \$ 10.— ANUALES

Redacción y Administración:

MORENO 2718 — T. A. 45-3503 — Buenos Aires

RECREO "EUROPA" RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni.

Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

T. A. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 806

ROMARSKI SHOD V LURDU

se vrši zadnjo nedeljo v majniku. Začetek ob 15.30 v
votlini, nato procesija in zaključek v cerkvi. Prinesite
pesmarice s seboj. Kdor želi srečati kakega znanca ali
domačina novodošlih, bo imel tudi za to lepo priliko.

Stavbe - načrti - proračuni - firma

France Klajnsek

je preselil pisarno in sedaj uraduje
v ponedeljek, sredo in petek
od 16 do 19 ure v

*

Asunción 4602 — T. A. 50-0724

Talleres Gráficos "Córdoba"
Gutenberg 3360 - 21-5-1948